

គ្រឿមហេរ

“រាជនសាងហីម”

ພິບທີ່ຮ່ວມມືດການພິມ
ທະບຽນພິມ ເລກທີ 02 / ພຈ / 04

សូនិបន្ទុករំវែមដៃខែឆ្នាំ

2004

ການບໍລິສົງເງິນທີ່

ເອກະສານອ້າງອີງ

ເພື່ອນບອກເພື່ອນຂ້າງຖະນົນ

ໄດຍ:

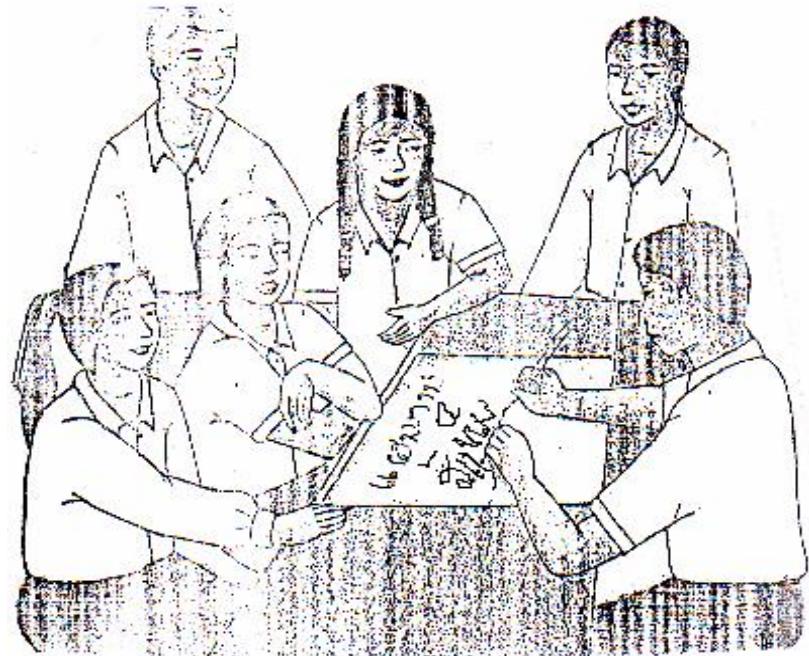
ແກກ ຄາມ.

ເຈົ້າຂອງໄດຍ:

ສູນວິໄຈໂລກເອດສະພາກາຊາດໄທ.

ບີ້ມີມ:

ຕຸລາ 2000

ສູນອົບຮົມຮ່ວມພັດທະນາ

ຫັກສະໄນການສື່ສານ

ຈັດພິມໄດຍ: ສູນອົບຮົມຮ່ວມພັດທະນາ.

ຮັບໂຮມ ແລະ ນັບຮັງ: ໂພໄຊ ຈັນທະວົງສາ.

ພິມ ແລະ ອອກແບບໜ້າປົກ: ນ. ສອນມະນີ ພິມສະຫວັນ.

ແຕ່ມຮູບ: ນ ສອນດາລາ ສີ້ຂະວົງ.

ຈັດພິມລັ້ງທີ | ຈຳນວນ 500 ຫຼວ

ຕຸລາ 2004

ຄໍານຳ

ບຶ້ມຄູ່ມີ “ເງັນການສ້າງທີມ” ເຫັນມີແມ່ນການເກັບກຳຮືບໂຮມຈາກບົດງຽນໃນການອົບຮົມການສ້າງທີມເຕັກອາສາສະໜັກ ແລະ ໄວໝຸ່ມອາສາສະໜັກໃນໄລຍະຜ່ານມາພ້ອມທັງບົດງຽນຈາກປະສິບການ, ຄວາມຮູ້ຈາກຕ່າງປະເທດ.

ການພັດທະນາຂັບພະຍາກອນມະນຸດບໍ່ແມ່ນສິ່ງທີ່ຢ່າງເລີຍຜູ້ຈັດທຳຄິດວ່າການນຳເອົາເຕັມມາຫລັ້ນເພື່ອສື່ສ່ວາມໝາຍ ແລະ ເນື້ອໃນຂອງບົດງຽນເຂົ້າສູ່ກ່ຽວເປົ້າໝາຍຢ່າງມີເຕັກນິກທີ່ເໝາະສົມມ່ວນຊື່ນຈີ່ໄດ້ດິນ ແລະ ສາມາດນຳໄປຢັບປຸງການເຮັດວຽກເປັນທີມໄດ້ຢ່າງຄ່ອງແຄ້ວ ແລະ ບໍ່ແຂງກະຕັງເວັນໄປ.

ໃນນາມຜູ້ຈັດທຳ ຫວັງຢ່າງຍິ່ງວ່າບຶ້ມຄູ່ມີ “ເງັນການສ້າງທີມ” ເຫັນຄົງຈະເປັນທິດທາງສຳລັບການອົບຮົມຫລາຍລະດັບຜູ້ອົບຮົມໄດ້ບໍ່ຫລາຍກໍ່ໜ້ອຍ.

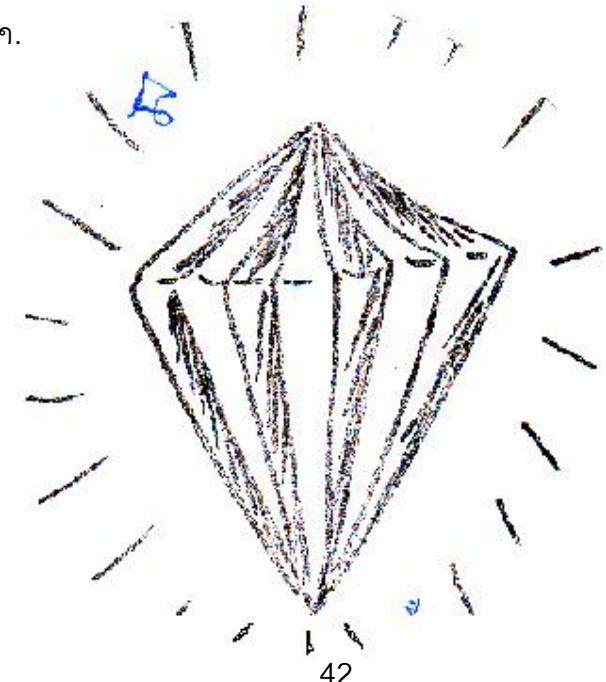
ນະໂອກາດນີ້ສູນອົບຮົມຮ່ວມພັດທະນາຂໍສະແດງຄວາມຂອບໃຈມາຍັງຫລາຍພາກສ່ວນທີ່ໄດ້ປະກອບຄຳຄິດຄຳເຫັນ ແລະ ຂໍອະໄພລ່ວງໜ້າ ຖ້າຫາກມີສິ່ງຂາດຕິກຕິກປົກຜ່ອງໃນບຶ້ມຄູ່ມີນີ້

ດ້ວຍຄວາມນັບຖື

ສູນອົບຮົມຮ່ວມພັດທະນາ.

1. ເປັນຫຍັງບັນຫາບາງອັນຈຶ່ງເກີດຂຶ້ນກັບເຈົ້າຫລາຍກວ່າຄົນອື່ນ ?
2. ມີຫຍັງແດ່ ທີ່ເຮັດໃຫ້ຫລຸດຈຳນວນບັນຫາທີ່ເຈົ້າມີກັບຄົນອື່ນ?
3. ເມື່ອມີບັນຫາກ່ຽວກັບສຳພັນຕະພາບເຈົ້າເຕີຍເຮັດແນວໃດ ການສະແດ່ອອກນັ້ນມີປະສິດທິພາບ ຫລື ບໍ່ ? ຄວນເຮັດແນວໃດເພື່ອໃຫ້ການສະແດ່ອອກຂອງເຮົາມີປະສິດທິພາບຫລາຍຂຶ້ນ?

ແນະນຳເພີ່ມເຕີມ: ເຕັກນິກການແກ້ບັນຫາຄວາມຂັດແຍ່ງຕໍ່ໄປນີ້ຄວນສະເໜີໃລ້ຫວ່າງການພັດທະນາກິດຈະກຳ. ການປະນິປະນອມ, ໃຊ້ຄຳເວົ້າໂຈມຕີ, ບັນຫາບໍ່ໃຫ້ເວລາຄົນອື່ນ ແລະ ສະຖານທີ່ເພື່ອໃຫ້ການສື່ສານດຳເນີນໄປໄດ້ໃຫ້ເກີດສູງດັ່ງນີ້ອຍທີ່ສຸດ ພະຍາຍາມຫາກທາງອອກຫລາຍໆຫາງພະຍາຍາງເຮັດພິດຕິກຳໃໝ່ໆ ເພື່ອເບິ່ງຜົນຂອງມັນ ແລະ ຫ້າຍສຸດຄ່ອຍໆຕັດຄວາມສຳພັນແບບນັກເວົ້າສຳລັບບັນຫາທີ່ແກ້ໄຂບໍ່ໄດ້ຊັ້ນແລ້ວ ຊັ້ນອີກຈິນຈະເປັນການປະເຊີນໜ້າ.

ເກມ “ເຮັດໃຫ້ມີຄ່າ”

ຈຸດປະສົງ: ເພື່ອຮຽນຮູ້ເຫັນມີການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງບວກ.

ອຸປະກອນ: ຕົວຢ່າງສະຖານະການ, ບັນຫາ, ເຈົ້າ ແລະ ບົກສະຫຼອນສີ.

ເວລາ: 30 ນາທີ.

ຂັ້ນຕອນກິດຈະກຳ:

1. ວິທະຍາກອນເລືອກເອົາອາສາສະໜັກບາງຄົນອອກມາສະແດງບົດບາດສົມມຸດການປະເຊີນບັນຫາໃນການພົວພັນລະຫວ່າງບຸກຄົນ.
2. ໃຫ້ອາສາສະໜັກນີ້ເປັນວົງມິນ ແລະ ກະຕຸນໃຫ້ເວັດການອະທິບາຍເຖິງບັນຫາທີ່ນຳສະເໝີໃນການສະແດງ ຫລື ບັນຫາອື່ນໆທີ່ອາສາສະໜັກເຄີຍປະເຊີນໜ້າໃນເລື່ອງຄວາມສຳພັນລະຫວ່າງບຸກຄົນແລ້ວ ຂຽນບັນຫາລົງໃສ່ເຈົ້າ.
3. ແບ່ງອາສາສະໜັກອອກເປັນກຸ່ມລະ 3 ຄົນ. ໃຫ້ແຕ່ລະກຸ່ມຄົດເຖິງສະຖານະການບັນຫາຂອງຕົນເພື່ອນໍາມາໃຊ້ອະທິບາຍ ຫລື ແຈກສະຖານະການບັນຫາ ໃຫ້ອາສາສະໜັກກຸ່ມລະໜຶ່ງບັນຫາແລ້ວ ໃຫ້ແຕ່ລະກຸ່ມອະທິບາຍເຖິງການແກ້ບັນຫາໃນທາງບວກຂອງກຸ່ມຕົນເອງ (ໂຕນີ້ໃຊ້ການສະແດງບົດບາດສົມມຸດຄືກັນ).
4. ຫລັງຈາກ 10 ນາທີຜ່ານໄປ. ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມອ່ານສະຖານະການບັນຫາຂອງກຸ່ມຕົນເອງ ແລະ ປຸ່ງທາງແກ້ໄຂບັນຫາຫລັງຈາກການນຳສະເໝີຂອງແຕ່ລະກຸ່ມແລ້ວວິເຄາະເຕັກນິກທີ່ນຳມາໃຊ້ໃນການແກ້ໄຂບັນຫາໄດຍຕັ້ງຂຶ້ນຂອງເຕັກນິກທີ່ໃຊ້ ແລະ ຂຽນໃສ່ເຈົ້າ. ຕົວຢ່າງຂອງເທົ່ວນິກເຊັ່ນ: ການປະນິປະນວມການໃຫ້ເຫດຜົນ ແລະ ການຊອກຫາງອອກອື່ນໆ
5. ລະດົມຄວາມຄົດລວມ ຄໍາຖາມ:
 4. ມີບັນຫາຫຍ່າທີ່ເຈົ້າພົບແລ້ວພົບອີກໃນການພົວພັນກັບຄົນອື່ນ ?

ສາລະບານ

ຫົວໜີດ	ຫຼາຍ
1. ເກມເລືອກຄູ່	1
2. ເກມຮ່ວມມືກັນ	4
3. ເກມຂ້ອຍຫ້າຫາຍເຈົ້າ	7
4. ເກມຂໍແກ້ຕົວ	9
5. ເກມບວກ ຫລື ລົບ	13
6. ເກມພະລັງຂອງກຸ່ມ	11
7. ເກມຜູ້ນຳ ແລະຜູ້ຕາມ	1
8. ເກມການຮັດວຽກເປັນທຶນ	2
9. ເກມຄວາມໝາຍຂອງການເປັນສະມາຊີກ	2
10. ເກມເພື່ອນຂອງຂ້ອຍ	21
11. ເກມຄົນເປັນແນວໄດ	28
12. ເກມຄວາມກິດຕັນ	3
13. ເກມປະຕິກິລິຍາ/ ການຕອບສະໜອງ	3
14. ເກມຂ້ອຍຊີເຮັດ	3
15. ເກມຊັບພະຍາກອນຂອງກຸ່ມ	3
16. ເກມສື່ຫລຸ່ມໃນສາມຫລຸ່ມ	3
17. ເກມເຮັດໃຫ້ມີຄ່າ	4

ແນມ "ເລືອກຄູ່"

ຈຸດປະສົງ:

- ເພື່ອໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໄດ້ພັດທະນາທັກສະ ແລະ ວິເຄາະບຸກຄະລິກາຂະພາບຂອງ ຄົນອື່ນໄດ້.
- ເພື່ອພັດທະນາທັກສະຂອງຄົນນີ້ ແລະ ຄຳນິ່ງເຖິງຄວາມຕ້ອງການຕົນເອງ.
- ເພື່ອພັດທະນາທັກສະສື່ສາມກັບຄົນອື່ນ.

ອຸປະກອນ: ເຈັຍກັບສຳຄັນສາກສຳລົບບັງ . (ອາດເປັນຜາກັງແກ່ນກໍ່ໄດ້)

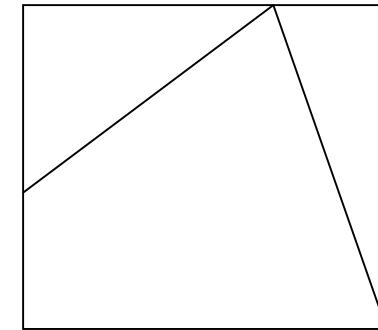
ເວລາ: 45 ນາທີ.

ຂັ້ນຕອນກິດຈະກຳ:

- ຂໍອາສາສະໝັກ 4 ຄົນອອກມາ(ຍິ່ງ 1 ຄົນ, ຊາຍ 3 ຄົນ). ແຕ່ບໍ່ໃຫ້ອາສາສະໝັກຍິ່ງເຫັນວ່າໃຜຄົນອາສາສະໝັກຊາຍ.
- ໃຫ້ຜູ້ຊາຍແຕ່ລະຄົນໜີ້ນີ້ປິດບາດເຊັ່ນ: ຜູ້ຊາຍຄົນໜີ້ອາດຈະເປັນຄົນທີ່ຈີງໃຈ ຮັກຄອບຄົວ ແລະ ມັກຊ່ວຍເຫຼືອຄົນອື່ນ, ຜູ້ຊາຍຄົນທີ່ສອງອາດຈະມັກຫຼົງວກາງ ຄົນ ແລະ ມີແພນຫລາຍຄົນ, ຜູ້ຊາຍຄົນທີ່ສາມອາດຈະບໍ່ເຮັດວຽກຢູ່ບ້ານລ້າງເຂົ້າ ມີຄວາມຫວັງວ່າ: ທຸກສິ່ງທຸກປ່າງທີ່ດີຈະເຂົ້າມາຫາເຂົ້າແຕ່ບໍ່ຍ່ອມພັດທະນາຕົນ ເອງໃຫ້ເວລາອາສາສະໝັກຊາຍປະມານ 5 ນາທີ. ເພື່ອຄົດເຖິງບຸກຄະລິກ ຫລື ນີ້ ໄສຂອງບຸກຄົນງົມນີ້ນວ່າ: ຈະເປັນແນວໃດ ?
- ໃນເວລາດຽວກັນບອກຜູ້ຍິ່ງວ່າ: ຕົນເອງມີໂອກາດຫາຄູ່ ແລະ ໃຫ້ຄົດເຖິງສິ່ງ ທີ່ຢາກຮັບຮູ້ກ່ຽວກັບບຸກຄະລິກາຂະພາບຂອງເດັກຊາຍ 3 ຄົນທີ່ຈະມາໃຫ້ເລືອກ ຫລື ສຳພາດ.
- ຕອນທີ່ທຸກຄົນພ້ອມແລວໃຫ້ເດັກຍິ່ງນັ້ງຢູ່ສາກອີກດ້ານໜຶ່ງ ແລະ ເດັກຊາຍ 3 ຄົນ ຢູ່ອີກດ້ານໜຶ່ງໂດຍທີ່ບໍ່ສາມາດເບິ່ງເຫັນກັນໄດ້.

ຂໍ້ສະເໜີ :

ວິທະຍາກອນຄວນແນະນຳ ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມມືຄວາມກະຕືລືລົ້ນໃນການເຮັດວຽກ

ແນມ “ສາມຫລົງມໃນສີ້ຫລົງມ”

ຈຸດປະສົງ: 1. ເພື່ອຊ່ວຍກັນຄິດ ແລະ ເຮັດວຽກເປັນທີມ.

2. ເພື່ອສ້າງຄວາມຮ່ວມແຮງຮ່ວມໃຈ.

3. ເພື່ອສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ການຊ່ວຍກັນຄິດຈະຊະນະອຸປະສົກ.

ອຸປະກອນ: ຮູບພາບ, ຕັດຕໍ່.

ເວລາ: 20 ນາທີ

ຂັ້ນຕອນກິດຈະກຳ:

1. ຜູ້ນຳກິດຈະກຳແບ່ງສະມາຊີກອອກເປັນກຸ່ມລະ 4 ຄົນ.

2. ຢ່າຍເຈັບຕາມແບບໃຫ້ໄດ້ແລວ ນຳມາຕໍ່ໃຫ້ເປັນຮູບຈັດຕຸລັດໃນເວລາ 10 ນາທີ

3. ຜູ້ນຳພາກິດຈະກຳສະຫຼຸບຕາມຈຸດປະສົງ.

4. ລະດົມຄວາມຄິດລວມ ຄຳຖາມ:

1. ການປະກອບສ່ວນຕ່າງໆຂອງຮູບຍາກ ຫລື ງ່າຍແນວໃດ?

2. ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຮູສຶກແນວໃດ? ທາກຕ້ອງເຮັດວຽກເປັນທີມກັບບຸກຄົນອື່ນ (ອະທິບາຍ)

3. ກຸ່ມຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມເອງປະກອບຮູບແລວ ຫັນເວລາທີ່ກໍານົດ ຫຼື ບໍ່ເພາະຫຍໍາ?

4. ການເຮັດວຽກເປັນທີມຊ່ວຍໃຫ້ເຮົາເຮັດວຽກໄດ້ດີ ຫລື ບໍ່? ຍັນຫຍໍາ?

5. ໃນຊີວິດປະຈຳວັນຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມເອງມີຫຍໍາແດ່ທີ່ຕ້ອງເຮັດກວຽກຮ່ວມກັບ ຄົນອື່ນຢູ່ສະເໝີແມ່ນຫຍໍາແດ່?

5. ເດັກຍິງສາມາດເລືອກໃຜກ່ອນໜັ້ງ ຫລື ຫລັງກໍໄດ້ແລະຄວນໃຊ້ຄຳຖາມແບບ ດຽວກັນກັບເດັກຊາຍຫຼຸກຄົນ, ຕົວຢ່າງເຊັ່ນ: (ຜູ້ຍິງເອັນຄົນທີ່ສອງແລ້ວຖາມວ່ ຂ້ອຍ ຍາກໃຫ້ເຈົ້າເລີ່ມເຖິງສະຖານະການທີ່ປະຫັບໃຈທີ່ສຸດຂອງເຈົ້າເປັນແນວ ໄດ້ ?) ແລ້ວເອັນ ຄົນທີ່ສາມ ແລະ ຄົນທີ່ໜຶ່ງ ໂດຍໃຊ້ຄຳຖາມດຽວກັນ.

6. ຫລັງຈາກຖາມປະມານ 5 - 10 ຄຳຖາມແລ້ວເດັກຍິງຈະຕ້ອງຕັດສິນໃຈເລືອ: ເດັກຊາຍຄົນໜຶ່ງ.

7. ໃຫ້ເດັກຍິງອະທິບາຍຂອງການເລືອກຄູ່ຂອງຕົນເອງ.

8. ຖ້າມີເວລາເຫຼືອພໍໃຫ້ຫລືນີ້ອີກເຫຼືອໜຶ່ງກັບອາສາສະໜັກເດັກຍິງ 3 ຄົນຕໍ່ ກັບເດັກຊາຍ 1 ຄົນ.

9. ຫລັງຈາກຫລືນີ້ແລ້ວ ວິທະຍາກອນການຕັ້ງຄຳຖາມລະດົມຄວາມຄິດລວມ:

ຄຳຖາມກ່ຽວກັບເນື້ອໃນ

1. ໂດຍປຶກກະຕິເດັກຈະໄດ້ຮັ້ງຈັກບຸກຄະລິກຂະພາບຂອງໜູ່ເພື່ອນ ແລະ ອຸ່ກກໄ ແນວໄດ້ແດ່ ?

2. ຖ້າເປັນຜູ້ສຳພາດ ຈະສາມາດປົງປົງແປງຄຳຖາມໄດ້ແນວໄດ້ແດ່ ?

3. ຜູ້ອື່ນໝີໃຈ ກັບການເລືອກຂອງອາສາສະໜັກຍິງບໍ່? ເພາະຫຍໍາ?

4. ເວົາຕ້ອງການຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບຫຍໍາແດ່ ? ກ່ອນທີ່ເວົາຈະຍອມຮັບໃຫ້ຄົນມາເປົ່າ ແນ ຫລື ເປັນຄູ່ຂອງຕົນ ?

ແນະນຳເພີ່ມເຕີມ:

ຖ້າຍັງມີເວລາໃຫ້ວິທະຍາກອນອະທິບາຍກ່ຽວກັບວິທີການຕັດສິນໃຈຂອງຜູ້ ຊາຍມາປົງປົງທຸກບັນດາທີ່ການຂອງຜູ້ຍິງ ແລະ ສະຫຼຸບກິດຈະກຳແລວ ວິທະຍາກອນສາມາດໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຄິດເຖິງຄຸນລັກສະນະຫິຍາກພົບໃນບຸກຄົນອື່ນ ແລ້ວໃຫ້ຜູ້ຊາຍຂົນຄຸນລັກສະນະຂອງບຸກຄົນທີ່ຕົນຢາກພົບລົງໃນເຈັຍແຜ່ນ ແນ້ງ ແລະ ຜູ້ຍິງຂົນລົງເຈັຍອີກແຜ່ນໜຶ່ງແລ້ວປົງປົງທຸກຄວາມຄິດຂອງຜູ້

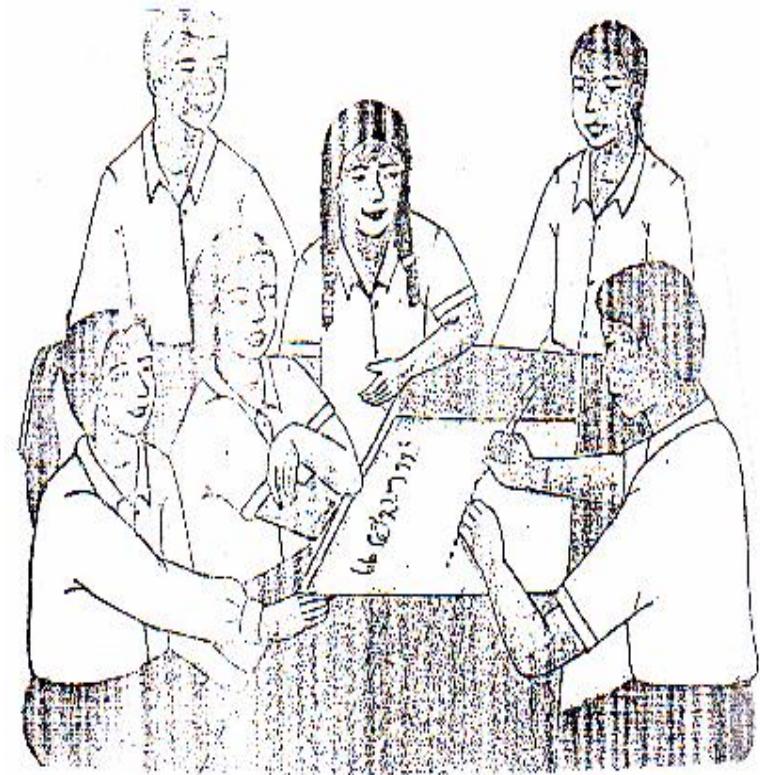
ឧបាយ និង ស្រីពីរ.

5. កិចចាប់ពីថ្ងៃណា ?

ବୀଶାହେମି:

“ ຂັບພະຍາກອນ ” ບໍ່ໄດ້ໝາຍເຖິງເງິນ ແລີ ວັດຖຸສິ່ງຂອງເຫຼົ່ານັ້ນແຕ່ຄວາມ
ມາດ, ຫັກສະ ແລະ ຄຸນນະພາບຂອງຄົນກໍເປັນຂັບພະຍາກອນທີ່ມີຄໍາຫລາດ

ເກມ “ຊັບພະຍາກອນຂອງກຸ່ມ”

ຈຸດປະສົງ: 1. ເພື່ອໃຫ້ສາມະຊີກາເບິ່ງເຫັນວ່າຊັບພະຍາກອນສໍາຄັນຂອງກຸ່ມນັ້ນຄື: ຄວາມສາມາດຕ່າງໆຂອງຄົນໃນກຸ່ມນັ້ນເອງ (ບໍ່ແມ່ນວັດຖຸສິ່ງຂອງ ຫລື ເງິນເທົ່ານັ້ນ).

- ອຸປະກອນ:**
- ເຈັຍສີຕ່າງໆກັນ ຕາມຈຳນວນກຸ່ມ.
 - ຕັດອອກເປັນສ່ວນຕ່າງໆເທົ່າກັບຈຳນວນຄົນໃນກຸ່ມ (ດັ່ງຕົວຢ່າງຫ້າຍຍິດ)
 - ບຶກສີ.

ເວລາ: 20 - 30 ນາທີ.

ຂັ້ນຕອນກິດຈະກຳ:

- ຢາຍເຂັ້ນສ່ວນທີ່ຕັດອອກຈາກກັນແລ້ວໃຫ້ສະມະຊີກຸ່ມຄົນລະອັນພົອມທັງເຝີດສີ.
- ເມື່ອທຸກຄົນໄດ້ຮັບແລ້ວໃຫ້ທຸກຄົນຂຽນຄວາມສາມາດທີ່ຄົດວ່າເດັ່ນທີ່ສຸດຂອງຕົນລົງໃນເຈັຍແຜ່ນນັ້ນ.
- ເມື່ອທຸກຄົນຂຽນແລ້ວໃຫ້ເອົາມາຕໍ່ໄສກັນໃຫ້ເປັນແຜ່ນດຽວກັນ
- ເມື່ອຕິດເຂົ້າກັນແລ້ວ ໃຫ້ທຸກຄົນຊ່ວຍກັນອ່ານຊັບພະຍາກອນຂອງກຸ່ມຊື່ງຂຽນໄວ້ໃນສ່ວນຕ່າງໆທີ່ປະກອບເປັນເຈັຍແຜ່ນໃຫຍ່ປູງປະກັບກຸ່ມນຳມະນີ້ທີ່ບາຍໂດຍໃຊ້ຄໍາຖາມຕໍ່ໄປນີ້:
 - ກຸ່ມຂອງເຂົ້າມີຄວາມສາມາດຫຍ້ຍໍ່ທີ່ຫລາຍ ແລະ ເດັ່ນທີ່ສຸດ?
 - ຮູ້ສຶກແນວໄດ້ທີ່ເຫັນຊຸມສັບທີ່ມີໃນກຸ່ມຂອງເຂົ້າ?
 - ຖ້າສ່ວນໄດ້ສ່ວນໜີ້ຂອງເຈັຍອາດໄປຈະເປັນແນວໄດ?
 - ຈະເກີດຫຍ້ງຂຶ້ນທັ້ງທຸກຄົນບໍ່ຂຽນຄວາມສາມາດທີ່ຕົມມີອອກມາ?

37

ເກມ ”ຮ່ວມມືກັນ”.

- ຈຸດປະສົງ:** 1. ເພື່ອເຂົ້າໃຈເຖິງຄວາມສໍາຄັນຂອງການໃຫ້ຄວາມຮ່ວມມືກັນ.
2. ເພື່ອໃຫ້ຄົດເຖິງຄວາມຕ້ອງການຂອງຜູ້ອື່ນ ແລະ ມີຄວາມເຮືອເພື່ອຕໍ່ຜູ້ອື່ນ.

ອຸປະກອນ: ຕັດເຈັຍຕາມແບບທີ່ໃຫ້ໄວ້ໃນຕອນຫ້າຍກິດຈະກຳນີ້ໃຫ້ມີຂະໜາດເໝາະສົມປະມານ 6×6 ນັ້ນສອງ ຫລື ສາມຊຸດໃຫ້ພົດກັບຈຳນວນຄົນກຸ່ມເອົາສ່ວນຕ່າງໆຂອງແຕ່ລະຊຸດລວມກັນແລ້ວແຍກໃຫ້ເປັນກາງລະ 3 ປັດ 5 ກອງຫຼຸກຊູ

ເວລາ: 20 - 30 ນາທີ

ຂັ້ນຕອນກິດຈະກຳ:

- ແບ່ງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມກິດຈະກຳຈະກຳອອກເປັນກຸ່ມລະ 8 - 10 ຄົນແລ້ວຫຼືນເກມກຸ່ມລະ 5 ຄົນ ເພື່ອນັ້ນເປັນຜູ້ສັງເກດການ (ປະມານກຸ່ມລະ 3 - 5 ຄົນ).
- ເມື່ອທຸກຄົນພົມແລ້ວ ວິທະຍາກອນບອກກະຕິກາຂອງການຫຼັ້ນໃຫ້ຊັດເຈນ ໃຫ້ທຸກຄົນເຂົ້າໃຈແລ້ວເລີ່ມໜ້າລົ້ນເກມ.

ກາຕິກາຜູ້ໜ້າ:

- ຜູ້ໜ້າລົ້ນ ທຸກຄົນຈະໄດ້ເຈັຍ 3 ແຜ່ນຕາມທີ່ແບ່ງໄວ້.
- ຜູ້ໜ້າລົ້ນທັງ 5 ຄົນຈະຕ້ອງຕໍ່ເຂັ້ນສ່ວນໃຫ້ໄດ້ຮູບສີແຈສາກກຸ່ມລະ 5 ຮູບ.
- ຜູ້ໜ້າລົ້ນຈະລົມກັນບໍ່ໄດ້ (ຫ້າມບໍ່ໃຫ້ລົມກັນ)
- ຜູ້ໜ້າລົ້ນຈະເອົາຂຶ້ນສ່ວນກັນໃຫ້ຜູ້ອື່ນໄດ້ແຕ່ຈະຈັບ ຫຼື ສະແດງອາການຂຶ້ນສ່ວນຈາກຜູ້ອື່ນບໍ່ໄດ້.

ກະຕິກາຜູ້ສັງເກດ:

- ສັງເກດພິດຕິກຳຂອງຜູ້ໜ້າລົ້ນທຸກຄົນຢ່າງລະອຽດ.

2. បានទិន្នន័យពីភាគាសាស្ត្រវេចខ្ចោះដើម្បីរកស្នើសុំការងារជាមួយន្តរជាមួយ និងបង្កើតរូបរាងសាស្ត្រ។
 3. រួចរាល់សាស្ត្រជាមួយន្តរជាមួយ និងបង្កើតរូបរាងសាស្ត្រ។
 4. រួចរាល់សាស្ត្រជាមួយន្តរជាមួយ និងបង្កើតរូបរាងសាស្ត្រ។

ການອະທິບາຍ: ຄຳຖາມກ່ຽວກັບເນື້ອໃນ

1. ຜູ້ຂາລົ້ນຮູ້ສຶກແນວໃດ?
 2. ຜູ້ສັງເກດການເຫັນຫຍໍາແດ່?
 3. ຜູ້ເຮັດຜິດກະຕິກາການຫລັ້ນຮູ້ສຶກແນວໃດ?
 4. ເວລາເຮັດວຽກເປັນກຸມ, ມີຄວາມຮູ້ສຶກແນວໃດ?
 5. ຖ້າຂຶ້ນສ່ວນໄດ້ໜຶ່ງຈາດໄປຈະເປັນແນວໃດ?
 6. ເຮົາຮັງນຮູ້ຫຍໍາແດ່ຈາກກິດຈະກຳ?
 7. ນຳສະເໜີເພື່ອສະຫຼຸບເປັນຢືນ

ແມ່ນນຳເພີ່ມຕົ້ມ: ຄວາມຮ່ວມມືກັນເປັນສິ່ງສຳຄັນຫລາຍສຳລັບການເຮັດວຽກ
ເປັນທີມ(ເປັນກຸ່ມ) ຂະນະດຽວກັນກໍ່ຕ້ອງໃຫ້ຄວາມເຄົາລົບຕໍ່ກົດຂອງກຸ່ມບາງຄົນ
ອາດເຮັດວຽກໃຫ້ປະສົບຄວາມສຳເລັດໄດ້ ຄົນດຽວ ຖ້າທັງກຸ່ມບໍ່ສາມາດເຮັດໃຫ້
ສຳເລັດຜົນໄດ້, ຄວາມສຳເລັດຂອງບາງຄົນໃນກຸ່ມກໍ່ມີປະໂຫຍດຕໍ່ກຸ່ມ ຖ້າສົມ
ໜູງບໍ່ຊັ້ນສ່ວນແຕ່ລະ ຊື່ນຄືກັບຊັບພະຍາກອນທີ່ສະມາຊີກແຕ່ລະຄົນມີ, ເນື້ອເຮົາ
ເອົາຊັບພະຍາກອນ (ທັງວັດຖຸ ແລະບຸກຄົນ) ມາລວມກັນເຮົາຈະສາມາດເຮັດວຽກ
ໃຫ້ບັນລເບົ້າໝາຍໄດ້ຕີກວ່າ.

- ផ្សែនាំរក្សាមុខ្ឌានតាំពួលលើវិសេយ៉ាន

ຂໍ້ແນະນຳ: ບຸກຄົນຈະເຮັດແນວໄດ້ຄອບຄົວຈຶ່ງຈະມີຄວາມສຸກ ແຕ່ບັນຫາ ແລະ ອຸປະສົກແມ່ນເກີດຂຶ້ນໄດ້ສະເໜີເພາະສະນັ້ນຈະມີບັນຫາ ແລະ ອຸປະສົກທລາຍຢ່າງໂດຍ:

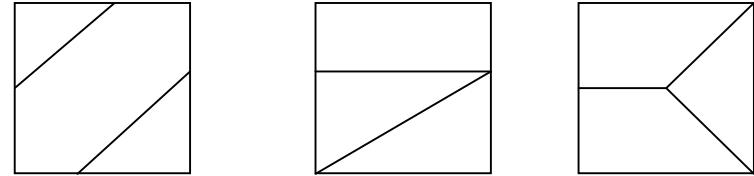
- ເຮົານຳເອົາສ່ວນທີ່ຜູ້ເຂົາຮ່ວມຕອນມາປະກອບການສະຫລຸບໃນຕອນທ້າຍອີກເທື່ອໜຶ່ງແລ້ວເນັ້ນໜັກບັນຫາ ແລະ ອຸປະສົກບາງອັນເພາະຕົວເຮົາເອງ, ແຕ່ເຮົາເລືອກໄດ້ ເຮົາບ້ອງກັນບາງບັນຫາບໍ່ໃຫ້ເກີດຂຶ້ນໄດ້.

ເກມ “ຂ້ອຍຊື່ເຮັດ”

ຈຸດປະສົງ:

1. ເພື່ອໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໄດ້ສໍານິກເຖິງບົດບາດຂອງຕົນເອງທີ່ມີຕໍ່ຄອບຄົວ

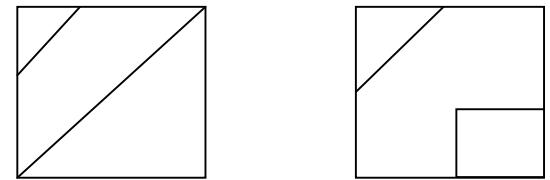
ອຸປະກອນ:

2. ເຈັຍສື່ຫລຸ່ມຂະໜາດນ້ອຍ, ບົກ, ເຈັຍໃຫຍ່ 2 ແຜ່ນ

ເວລາ: 15 - 20 ນາທີ

ຂັ້ນຕອນກິດຈະກຳ :

1. ຢາຍສື່ຫລຸ່ມຂະໜາດນ້ອຍໃຫ້ທຸກໆຄົນ ຄືນລະໃບ.
2. ໃຫ້ແຕ່ລະຄົນຂຽນບົດບາດຂອງຕົນທີ່ຄວນເຮັດຕໍ່ຄອບຄົວເພື່ອໃຫ້ຄອບຄົວ
ມີຄວາມສຸກ ຫລື ເປັນໄປຕາມຄວາມຕ້ອງການຄືນລະ 2 ຂຶ້
3. ໃຫ້ຜູ້ນຳກຸ່ມອ່ານຄຳຕອບທຸກຄົນ ແລະ ເລືອກຄຳຕອບທີ່ຊັດເຈນມາບົກສາ
ກັນ.
4. ແບ່ງອາສາສະໜັກເປັນກຸ່ມນ້ອຍແລ້ວຊ່ວຍກັນຄົດຄວາມຮັບຜິດຊອບ
ຂອງຜູ້ໃຫຍ່ຕໍ່ຄອບຄົວແມ່ນໜີ້ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງເດັກເຕັ້ງ
ຄອບຄົວແມ່ນໜີ້ ? ແລະ ຂຽນລົງເຈັຍໃຫຍ່

ຄວາມເຫັນສ່ວນຕົວ:

2. ບົດບາດຈຶ່ງຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມເອງໃນຄອບຄົວແມ່ນໜີ້ ? ຍັນໜີ້?
3. ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມມີບົດບາດທີ່ສໍາຄັນຕໍ່ຕົນເອງ ຫລື ຄົນອື່ນໃນຄອບຄົວແວວໄດ?
4. ມີບໍ່ທີ່ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມບໍ່ຢູ່ອມເຮັດຕາມຄຳແນະນຳ ຫລື ຄຳສັ່ງຂອງຄົນໃນຄອບ
ຄົວ ຍັນໜີ້?
4. ເດັກຮູ້ສຶກແວວໄດ? ເມື່ອຖືກສົ່ງໃຫ້ເຮັດຕາມຄຳສົ່ງ ຍັນໜີ້?
- ໃຫ້ສະມາຊີກກຸ່ມຕອບ

ເແມ "ຂ້ອຍຫ້າທາຍເຈົ້າ"

ຈຸດປະສົງ: 1. ເພື່ອສັງເກດຄວາມສຳພັນລະຫວ່າງການຍອມຮັບຕົນເອງ, ທາງດ້ານພິດຕິກຳ ແລະ ຄວາມຮູ້ສຶກ.

ຊຸປະກອນ: ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ, ບັດກາທິວໃຈ, ບົດເຫດການ

ເວລາ: 15 - 20 ນາທີ

ຂັ້ນຕອນກິດຈະກຳ:

1. ຖາມຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນກຸ່ມວ່າ ໃຜແດ່ທີ່ເຮັດບາງສົ່ງບາງຢ່າງຍັນວ່າຄົນທ້າທາຍໃຫ້ເຮັດ, ໃຫ້ອະທິບາຍຄວາມຮູ້ສຶກຂອງຕົນເອງເມື່ອຖືກຜູ້ອື່ນທ້າທາຍໃຫ້ເຮັດສິ່ງໄດ້ສິ່ງໜຶ່ງ.

2. ເລື່າເຫດການຂອງສົມສັກດັ່ງນີ້:

ມີແມ່ຄ້າຂາຍໜີ່ຮ້ານໜຶ່ງຊົ່ງແຕ່ລະມື້ ແມ່ຄ້າຈະຈິດບັນທຶກຈຳນວນເງິນທີ່ໄດ້ໃນແຕ່ລະມື້, ຫຼຸ່ມຂອງສົມສັກຫ້າໃຫ້ລາວລັກບົ້ມບັນທຶກເຫັນມັນຂະນະທີ່ຫຼຸ່ມຂອງສົມສັກຫລອກລົ້ມແມ່ຄ້າຂາຍໜີ່ສົມສັກຈຶ່ງຈະເປັນຕ້ອງລັກບົ້ມບັນທຶກຂອງແມ່ຄ້າ.

3. ລະດົມຄວາມຄິດລວມ.

ຄຳຖາມ:

- ຄາດວ່າສົມສັກຈະຮູ້ສຶກແນວໃດເມື່ອໝູ່ຂອງລາວຫ້າໃຫ້ລັກບົ້ມບັນທຶກນັ້ນ ?
- ເຈົ້າຄືດວ່າຈະເກີດຫຍຸ້ງຂຶ້ນທ້າສົມສັກປະຕິເສດ ?
- ເຈົ້າຄືດແນວໃດກ່ຽວກັບຄວາມຮູ້ສຶກຂອງສົມສັກທີ່ລັກບົ້ມບັນທຶກນັ້ນ ?
- ເຈົ້າຈະຮູ້ສຶກແນວໃດກ່ຽວກັບພິດຕິກຳຂອງຕົນເອງທ້າຖືກທ້າທາຍ? ເຈົ້າຈະຮູ້ສຶກແນວໃດກ່ຽວກັບພິດຕິກຳຂອງຕົນເອງທ້າຖືກປະຕິເສດຄໍາທ້າທາຍນັ້ນ?

ການ ແລະ ບັດປະຕິກິລິຍາຂອງເພື່ອນ.

- ຫລັງຈາກຈິບການສະແດງບົດບາດສົມມຸດແຕ່ລະເລື່ອງໃຫ້ມີການປາກເ່າະ ແລະ ອະທິບາຍສັນໆໃຫ້ຈຳແນກ ແລະ ກຳນົດປະຕິກິລິຍາທ້າບວກຂ ພິດຕິກຳທີ່ໄດ້ສະແດງໄປ.
- ລະດົມຄວາມຄິດລວມ: ຄຳຖາມ
 - ເຈົ້າເຄີຍມີບິດຕິກິລິຍາໃນທ້າງບວກກັບໃຜບາງຄົນບໍ່ ? ຄືນັ້ນພິດຕິກຳຕອບສະໜອງແນວໃດ ?
 - ເຈົ້າເຄີຍມີປະຕິກິລິຍາໃນທ້າງລົບກັບໃຜບາງຄົນບໍ່ ຄືນັ້ນມີພິດກຳຕອບສະໜອງແນວໃດ ?
 - ເຈົ້າມີກປະຕິກິລິຍາແລະການຕອບສະໜອງ? ແນແບບໃດ.

ແນະນຳເພີ່ມເຕີມ:

ລະຫວ່າງການໂອລິມໃຫ້ອະທິບາຍກ່ຽວກັບຄໍາຖາມເພື່ອກະຕຸຟິໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມແລກປົງປະສົບການຂອງຕົນເອງໃຫ້ຫຼາຍທີ່ສຸດເທົ່າທີ່ຈະຫຼາຍໄດ້ແລະຄວນມີການກຽມຕົວຈາກຊີວິດຈິງ ເລື່ອງຈິງທີ່ເກີດຂຶ້ນໃປຈຸບັນໃຫ້ເພື່ອເປັນການກະຕຸຟິໃຫ້ມີການປະຍຸກ ແລະ ພັດທະນາຫັກສະການສື່ສານໃນຊີວິດປະຈຳວັນຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ.

ແນມ “ປະຕິກິລິຍາ/ການຕອບສະໜອງ”

ຈຸດປະສົງ:

- ເພື່ອຮຽນຮັວທີ່ສ້າງຄວາມສຳພັນລະຫວ່າງບຸກຄົນຢ່າງມີປະສິດທິພາບ

ຊູປະກອນ: ບັດກ່ຽວກັບປະຕິກິລິຍາ, ບັດສະຖານະການບັດຂະໜາດໃຫຍ່ 4 ອັນ
ສຳລັບຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ 2 ຄົນ(ຈັບຄູ່ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຄູ່ລະ 2 ຄົນ) ເພີດ ຫລື ສີຫງົນ

ເວລາ: 45 ນາທີ

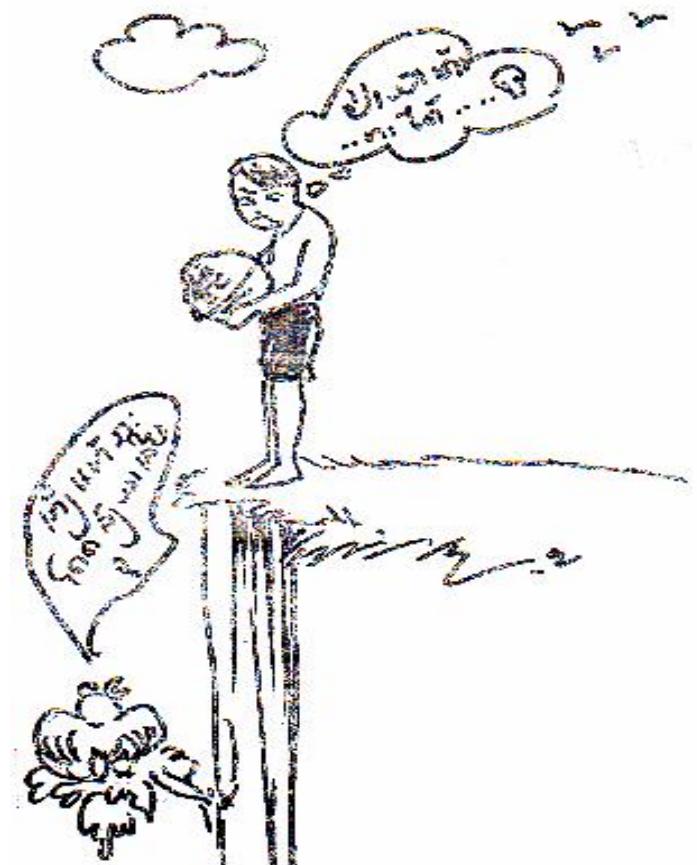
ຂັ້ນຕອນກິດຈະກຳ:

- ເລືອກອາສາສະມັກ 4 ຄົນແລ້ວຢາຍບັດສະຖານະການໃຫ້ຄົນໜຶ່ງ ແລະ
ແຈກບັດປະຕິກິລິຍາໃຫ້ 3 ຄົນ ທີ່ເຫຼືອຄົນລະບັດ.
- ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຫ້າງ 4 ຄົນສະແດງບົດບາດສົມມຸດຮ່ວມກັນຕາມບົດບາດທີ່
ຕົນໄດ້ຮັບໃນບັດນັ້ນໆ.
- ອະທິບາຍກ່ຽວກັບການສະແດງບົດບາດສົມມຸດແຕ່ລະເລື່ອງຈຳແນກພິດຕິ
ກຳ ຕອບສະໜອງ ແລະ ຂູນລົງໃນຕາຕະລາງ.
- ເຮັດຄົນຕັ້ງແຕ່ຂໍ 1-3 ໂດຍເລືອກອາສາສະມັກໃໝ່ເພື່ອສະແດງບົດບາດ
ສົມມຸດຕາມບັດທີ່ເຫຼືອຍຸ່ງ.
- ລະດົມແນວຄົດແລ້ວຂູນພິດຕິກຳທາງບວກໃສ່ຕາຕະລາງດ້ານບວກ
(ລວມຫັງຄຳເວົ້າ ແລະ ການສະແດງອອກ)
- ຢາຍບັດເປົ່າຂະໜາດໃຫຍ່ໃຫ້ແຕ່ລະຄູ່ງລະ 4 ບັດແລ້ວໃຫ້ຊ່ວຍກັນຄົດ
ແລະ ຂູນບັດສະຖານະການ ແລະ ປະຕິກິລິຍາໃຫ້ເນັ້ນສະເພາະປະຕິກິລິ
ຍາທີ່ຕອບສະໜອງທາງບວກ.
- ໜັງຈາກການແຂ່ງຂັນກັນຂູນ(ໃນຂໍ້6)ໃຫ້ແຕ່ລະຄູ່ແລກປ່ຽນບັດສະຖານະ
ການແລະບັດປະຕິກິລິຍາແລ້ວອອກມາສະແດງຕາມບົດສະຖານະ

- ຢາຍບັດກາທິວໃຈ (ຜູ້ລະ 1 ແຜ່ນ) ໃຫ້ຂຽນຄຳເວົ້າທີ່ຜູ້ອື່ນທ້າທາຍ ແລະ
ທີ່ຕົນເອງປະຕິບັດຕໍ່ຄຳທ້າທາຍ.

- ນຳສະເໜີ.

ແນະນຳເພີ່ມເຕີມ: ເບີນເລື່ອງສຳຄັນໝາຍສຳລັບນັກຮຽນ / ນັກສຶກສາ ຕ້ອງເຫັນ
ຄວາມສຳຄັນທ້າທາກບໍ່ຕ້ອງການເຮັດສິ່ງໃດສິ່ງໜຶ່ງ ແຕ່ກັບໄດ້ເຮັດມັນລົງໄຈ
ແນວໃດກໍຕາມບາງທີ່ພວກເຮົາຈະບໍ່ຮູ້ສຶກພິດຕິກ່ຽວກັບຕົວເອງທ້າປະຕິເສດຄຳ
ທ້າທາຍ.

ເກມ “ຂໍ້ແກ້ຕົວ”

ຈຸດປະສົງ: 1. ເພື່ອວິຄາະຕົວເອງໃນເລື່ອງການແກ້ຕົວ.

ຊູປະກອນ: ກຽມເອກະສານເລື່ອງ “ຂໍ້ແກ້ຕົວ” ໃຫ້ມີຈຳນວນຝໍກັບຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມກິດຈະກຳ.

ເວລາ: 20 - 30 ນາທີ (ບ່ົງແປງໄດ້ຕາມຄວາມເໝາະສົມ).

ຂັ້ນຕອນກິດຈະກຳ:

1. ເລີ່ມກິດຈະກຳໂດຍການກ່າວວ່າ: ມີນີ້ເຮົາຈະສໍາລວດຕົວເອງວ່າໃຈຂອງເຮົານັ້ນກວ້າງເຖິງໃດ?
2. ຍາຍ “ຂໍ້ແກ້ຕົວ” ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມກິດຈະກຳທຸກຄົນ ເພື່ອສຶກສາຂໍ້ແກ້ຕົວ ຫ້າງໝົດທີ່ຂຽນໄວ້ໃນເຈັຍນັ້ນແລ້ວ ຂໍໃຫ້ທຸກຄົນຄືດຍ້ອນຫລັງໄປວ່າຕົນເອງເຕີຍໃຊ້ຂໍ້ແກ້ຕົວແບບນີ້ ຫລືບໍ່, ໃນອາດີດ.
3. ເມື່ອເວລາຜ່ານໄປປະມານ 10 ນາທີ ແລະ ເຫັນວ່າທຸກຄົນໄດ້ພິຈາລະນາແລ້ວ ເລີ່ມອະທິບາຍໂດຍໃຊ້ຄຳຖາມຂ້າງລຸ່ມນີ້, ພະຍາຍາມຮັດໃຫ້ການອະທິບາຍ ຄວາມເປັນເລື່ອງມ່ວນຂຶ້ນ ສະນຸກ ສະໜານ ບໍ່ແມ່ນການຈັບຜິດ ຫລື ຫາຂໍ້ບົກຜ່ອງມາຫັບທຶນກັນ.
4. ໃຫ້ໂອກາດທຸກຄົນໄດ້ອະທິບາຍແລກປ່ຽນຄວາມຄືດເຫັນກັນຢ່າງກວ້າງຂວາງ ເຖິງສາຍເຫດຂອງຄົນເຮົາທີ່ໃຈບໍ່ກວ້າງພໍຈະຟັງຄຳຕິຊົມ ແລະ ຂໍສະເໜີແນະຈາກຜູ້ອື່ນເຊັ່ນ:
 - ບໍ່ຕ້ອງການປ່ຽນແປງ.
 - ບໍ່ແນ່ໃຈ.
 - ບໍ່ພະຍາຍາມແກ້ໄຂບັນຫາ
 - ບໍ່ເຂົ້າໃຈບັນຫາ ແລະ ບໍ່ພະຍາຍາມເຂົ້າໃຈ, ບັນຫາ.

1. ອະທິບາຍປູບຖານວ່າ: ທຸກຄົນມີປະສົບການ ຄວາມຮູ້ສຶກແຕກຕ່າງໆ ກັນທຸກຜູ້ໄດ້ມີບັນຫາແຕ່ເກັບໄວ້ຄົນດູວໂດຍບໍ່ປຶກສາກັບຄົນອື່ນຈະມີຜົນຮ້າຍຕໍ່

ຕົນເອງທັກໄດ້ລະບາຍຄວາມຮູ້ສຶກກັບຄົນທີ່ໄວ້ໃຈໄດ້ກໍຈະມີຜົນປະໂຫຍດ ຍົກຕົວຢ່າງວ່າ: ມີບາງຄົນທີ່ບໍ່ໃຫ້ຜູ້ອື່ນແກ້ໄຂບັນຫາຊ່ວຍ ແລະ ນອກຈານັ້ນຍັງຫາທາງອອກໂດຍການໃຊ້ຢາເສບຕິດຫລືເຫັນວ່າຂໍ້ແກ້ໄຂບັນຫາບໍ່ ແລວຢາເສບຕິດ ແລະ ເຫັນຢ່າເພີ່ມບັນຫາໃຫ້ອີກເພາະວ່າຜູ້ທີ່ໃຊ້ຢາເສບຕິດ ແລະ ເຫຼົ້າຈະຂາດສະຕິແລະເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ສຸຂະພາບ.

5. ລະດົມຄວາມຄືດລວມ:

1. ຄວາມກິດດັນຫຍ້ງແດ່ທີ່ຄົນອາຍຸຂະໜາດເຈົ້າຈະຮູ້ສຶກ? ຍັອນຫຍ້ງ?
2. ເຈົ້າຄືດວ່າແມ່ນຫຍ້ງທີ່ຮັດໃຫ້ເຈົ້າຮູ້ສຶກດີຂຶ້ນລະຫວ່າງການປຶກສາກັບທີ່ດີ ຫລື ການເພົ່ງຢາເສບຕິດ ແລະ ເຫັນ?
3. ເມື່ອເຈົ້າມີບັນຫາຈະປຶກສາກັບໃຜ? ເປັນຫຍ້ງເຈົ້າຈຶ່ງເລືອກທີ່ຈະປຶກກັບຄົນນີ້?
4. ເມື່ອມີຄວາມໂສກເສົ້າຈະຮັດແນວໄດ້ຈຶ່ງຈະຮັດໃຫ້ຕົວເອງຮູ້ສຶກດີຂຶ້ນ
5. ຖ້າຢາເສບຕິດຫລືເຫັນວ່າບໍ່ໄດ້ຮັດໃຫ້ຮູ້ສຶກດີຂຶ້ນເຈົ້າຈະຮັດແນວໄດ?

ແນະນຳເພີ່ມເຕີມ: ເມື່ອມີຄວາມກິດດັນ ຫລື ມີບັນຫາຈະປຶກສາຫຍ້ງກັບໝູ່ໃນລະດັບດູວກັນ?
ຮັດແນວໄດຈຶ່ງຮູ້ວ່າຜູ້ນັ້ນເປັນຜູ້ເໝາະສົມທີ່ຈະປຶກສາຫາລືນຳໃໝ່ແທນທີ່ຈະເປັນຄົນອື່ນ.

ເກມ “ຄວາມກິດດັນ”

ຈຸດປະສົງ:

- ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມບອກໄດ້ຄວາມຮູ້ສີກາຂອງຄົນແຕ່ລະຊ່ວງອາຍຸ.
- ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມສາມາດວິເຄາະວິທີທີ່ເໝາະສົມຕໍ່ການສະແດງອາລີມ.
- ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມບອກໄດ້ສິດທິໃນການສະແດງອາລີມຂອງຄົນອື່ນ.

ອຸປະກອນ: ພາກບຸນເປົ້າ 2 ຫ່ວຍ, ເຟິດ

ເວລາ: 20 ນາທີ

ຂັ້ນຕອນກິດຈະກຳ:

- ເປົ້າບຸນເປົ້າ 2 ຫ່ວຍໃຫ້ຕຶ້ງ, ຫ່ວຍທີ່ນີ້ສູບລົມຈົນເກືອບຈະແຕກໃຊ້ເຟິດ ແຕ່ມຽບໜ້າຄົນໂສກເສົ້າໃສ່ໜ່ວຍທີ່ສອງສູບລົມບໍ່ຫລາຍຄື ຫ່ວຍທຳອິດ ແລ້ວແຕ່ມໜ້າຄົນທີ່ມີຄວາມສຸກໃສ່.
- ສົງບຸນເປົ້າແຕ່ລະໜ່ວຍຮອບໆງ່າມຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມເຫັນໃບໜ້າຢູ່ບຸນເປົ້າແຕ່ລະ ໜ່ວຍແລວ້ວຮູ້ສີກແວວໄດ້ ແລ້ວຖາມຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມວ່າ ພວກເຂົາສັງເວັດເຫັນ ວ່າພາກບຸນເປົ້າທີ່ມີໃບໜ້າເສົ້ານັ້ນເບັງຫລາຍເບິ່ງຈົນວ່າ ທີ່ຈະແຕກສ່ວນ ໜ່ວຍທີ່ມີໃບໜ້າມີຄວາມສູກນັ້ນຈະບໍ່ປະກິດລັກສະນະທີ່ພ້ອມຈະແຕກ.
- ອະທິບາຍໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຮູ້ວ່າບຸນເປົ້າທີ່ມີໃບໜ້າເສົ້າຈະມີຄວາມກິດດັນ ຫລາຍຢູ່ໝາຍໃນເຊິ່ງໝາຍເຖິງຄົນທີ່ມີປະສົບການຄວາມຮູ້ສີກ. ແຕ່ບໍ່ສາ ມາດສະແດງອອກມາກົງກັນຂ້າມປຸມເປົ້າທີ່ມີໃບໜ້າມີຄວາມສຸກຈະມີ ຄວາມກິດດັນຢູ່ພາຍໃນໜ້ອຍກ່າວເຊິ່ງມັນສະແດງເຖິງຄົນຜູ້ນັ້ນສາມາດ ສະແດງຄວາມຮູ້ສີກຂອງລາວອອກມາ, ຖາມຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມວ່າ ຈະເກີດຫຍ້ງ ຂຶ້ນທັກຄວາມກິດດັນໃນພາກບຸນເປົ້າທີ່ມີໃບໜ້າເສົ້ານັ້ນເພີ່ມຂຶ້ນໄປອີກຜູ້ ເຂົ້າຮ່ວມຈະບອກໄດ້ວ່າ ໃນທີ່ສຸດມັນກໍ່ຈະແຕກ.

- ເສຍປງປ ຫລື ອັບອາຍ.

5. ລະດົມຄວາມຄິດລວມ: ຄຳຖາມ

- ໃນຊີວິດປະຈຳວັນຂອງເຈົ້າເຕີຍປະຕິເສດຄຳແນະນຳຂອງບຸກຄົນອື່ນ ຫລື ບໍ່ ເພາະຫຍ້ງ ?
- ຮູ້ສີກແວວໄດ້ ຫາກເຈົ້າ ໃຫ້ຄຳແນະນຳທີ່ດີແກ່ຄົນອື່ນແລ້ວ ເຊິ່ງບໍ່ຍອມຮັບ ? ຈຶ່ງອະທິບາຍ?
- ໃນເວລາທີ່ເຮົາຕ້ອງການຄຳແນະນຳທີ່ດີເຮົາຈະໄປປຶກສາໃຜ ? ເປັນຫຍ້ງຈຶ່ງ ເລື້ອກຜູ້ນັ້ນ ?

ແນະນຳເພີ່ມເຕີມ: ຜູ້ນັ້ນກິດຈະກຳຄວນໃຫ້ຄວາມນັ້ນໃຈແກ່ທຸກຄົນວ່າ: ການແຕ່ວິນັ້ນເປັນເລື່ອງທີ່ໃຜ່ງກໍ່ເຕີຍເຮັດຄືກັນ ບໍ່ແມ່ນເວລາໄດ້ກໍ່ເວລາໜຶ່ງແຕ່ເຮົາ ຄວນຈະຍົກຂຶ້ນມາພິຈາລະນາເພື່ອແກ້ໄຂບັບປຸງເພາະການແກ້ຕົວເປັນອຸປະ ສັກຕໍ່ການບັບປຸງຕົວເອງໃຫ້ເຮົາສາມາດກັວໄປສູ້ຄວາມສຳເລັດ.

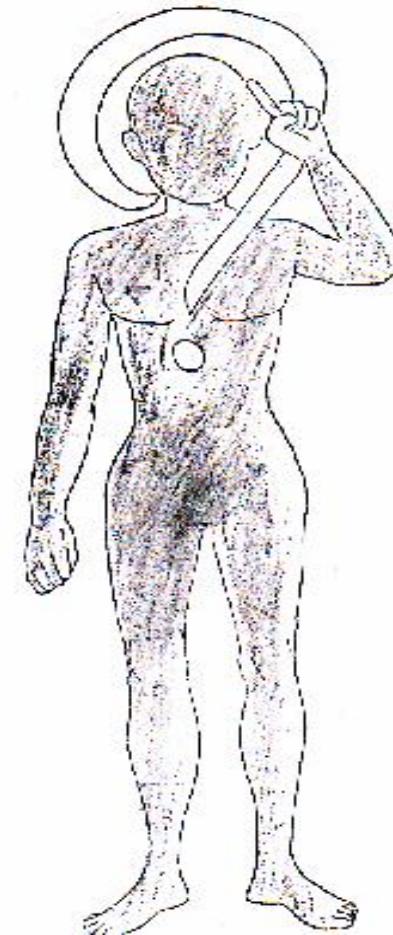
ຂໍແກ້ຕົວ: (ເອກະສານເພີ່ມເຕີມ)

- ຂ້ອຍເຕີຍເຮັດແລ້ວ.
- ສະຖານທີ່ມັນຕ່າງກັນ.
- ຂ້ອຍກໍ່ເຮັດວິທີນີ້ມາຕະຫລອດ, ບໍ່ເຫັນຕ່າງກັນບ່ອນໄດ້ ?
- ຂ້ອຍກໍ່ເຮັດໄດ້ດີຢູ່ແລວໂດຍບໍ່ຕ້ອງໃຊ້ວິທີຂອງບຸກຄົນອື່ນ.
- ຂ້ອຍບໍ່ມັກແວວຄວາມຄິດນີ້
- ມັນບໍ່ແມ່ນບັນຫາຂອງເຮົາ
- ຄວາມຄິດເຫັນນັ້ນກໍ່ດີ ແຕ່ເຕັບໄປຄົ້ນຄວ້າອີກຕື່ມກ່ອນ.
- ເຈົ້າເກັບຄວາມຄິດຂອງເຈົ້າໄວ້ກ່ອນສາ.
- ເອົາອີກແລ້ວ.
- ເຈົ້າໄປເອົາຄວາມຄິດແນວນີ້ມາຈາກໃສ ?

11. ມັນອາດຈະຮັດໄດ້ໃນໂຄງການຂອງເຈົ້າ.
12. ແຫ່ງແລ້ວເຈົ້າກໍສູ່ວ່າມັນຮັດບໍ່ໄດ້ໂອກ.
13. ທີ່ເຮັດຢູ່ກໍດີແລ້ວ ຂີປຸງນັ້ນເຮັດຫຍ້າ .
14. ທີ່ເຮັດຢູ່ກໍດີແລ້ວບໍ່ຕ້ອງປຸງນັ້ນໂອກ.
15. ເຈົ້າອາດຈະເວົ້າຖືກແຕ່.....
16. ມັນບໍ່ມີຢູ່ໃນແຜນການ ຫລື ງົບປະມານຂອງເຮົາ.
17. ເຮົາບໍ່ມີບຸກຄະລາກອນ.
18. ເຮົາບໍ່ມີອຳນາດທີ່ຈະຮັດໄດ້.
19. ເຮົາບໍ່ກ້າບອກຄູຂອງເຮົາໃຫ້ໃຊ້ວິທີບ້ອງກັນໂອກ.
20. ໂລກເອດ ບໍ່ແມ່ນເລື່ອງຂອງເຮົາ.
21. ເຮົາບໍ່ລັງງາດຜູຕິດເຊື້ອແຕ່ເຮົາບໍ່ຢາກມີຄວາມສຳພັນກັບພວກເຂົາ.
22. ເຮົາບໍ່ເຄີຍຮັດ.
23. ເຄີຍມີໃຜລອງຮັດແລວບໍ່.
24. ເຮົາບໍ່ມີເຕື່ອມີ.
25. ກຸ່ມເປົ້າໝາຍຂອງເຮົາບໍ່ມີທາງຈະຍອມຮັບແນວຄວາມຄົດນີ້ແນ່ນອນ.
26. ຄວາມຄົດດີແຕ່ບໍ່ເໝາະທີ່ຈະເອົາມາໃຊ້.
27. ຈັກໜ້ອຍຜູອື່ນຈະຫົວຂວັນ.
28. ແລວຈະລອງຕັ້ງກາມະການພິຈະລະນາເບິ່ງອີກເຫຼືອໜຶ່ງກ່ອນ
29. ມັນບໍ່ແມ່ນວູກຂອງເຮົາ.
30. ອັນນີ້ມັນບໍ່ແມ່ນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງພວກເຮົາ.
31. ເຮົາຍັງບໍ່ພ້ອມທີ່ຈະຮັດ.
32. ເຮົາຍັງບໍ່ມີເວລາ.
33. ອົງກອນຂອງເຮົາຍັງນ້ອຍເກີນໄປ (ຫລືໃຫຍ່ເກີນໄປ)
34. ມັນຕ້ອງໃຊ້ເງິນເປັນຈຳນວນຫລາຍ.

ແນະນຳເພີ່ມເຕີມ:

ວິທະຍາກອນຈະຕ້ອງຝຶງຄຳເວົ້າຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃຫ້ດີ ເພາະບາງຄືນອາດຈະເຄີຍພົບກັບສິ່ງທີ່ບໍ່ດີ້ຫາຍແລະຈະຕ້ອງຊ່ວຍໃຫ້ຄຳປົກສາແລະຊອກຫາວິທີ່ຈະຊ່ວຍເຫຼືອລາວໄດ້ແນວໃດ?

រាបនុបរិបាយទាំមខ្លាត.

7. លទ្ធផលទាមតិចលວມ: ទាំងអស់.

1. តុនលកសម្រាប់ទិន្នន័យ? និងតុនលកសម្រាប់ទិន្នន័យ?
2. និងទេរាប់ទិន្នន័យ? តើទិន្នន័យមានចំណាត់ថ្លែងទិន្នន័យ?
3. ដូចម្ដូវទិន្នន័យ? តើទិន្នន័យមានចំណាត់ថ្លែងទិន្នន័យ?
4. តុនលកសម្រាប់ទិន្នន័យ? និងតុនលកសម្រាប់ទិន្នន័យ?
5. តើទិន្នន័យមានចំណាត់ថ្លែងទិន្នន័យ?
6. តើទិន្នន័យមានចំណាត់ថ្លែងទិន្នន័យ?
7. តើទិន្នន័យមានចំណាត់ថ្លែងទិន្នន័យ?
8. តើទិន្នន័យមានចំណាត់ថ្លែងទិន្នន័យ?

35. មិនមែនតុនលកសម្រាប់ទិន្នន័យ?

36. តុនលកសម្រាប់ទិន្នន័យ?

37. តុនលកសម្រាប់ទិន្នន័យ?

38. មិនមែនតុនលកសម្រាប់ទិន្នន័យ?

39. ការងារទិន្នន័យ?

40. តុនលកសម្រាប់ទិន្នន័យ?

41. តុនលកសម្រាប់ទិន្នន័យ?

42. តុនលកសម្រាប់ទិន្នន័យ?

ແນມ "ບວກ ຫຼື ລົບ"

ຈຸດປະສົງ: 1. ເພື່ອສຶກສາຄວາມແຕກຕ່າງລະຫວ່າງພິດຕີກຳທາງບວກ ແລະ ພິດຕີກຳທາງລົບໃນຄວາມສຳພັນລະຫວ່າງບຸກຄົນ.

ອຸປະກອນ: ບັດຫຼື້ນແນມ + , - , ສໍາສີ ຫລື ບົກສະຫຼອນສີ ເທົ່າທີ່ຕ້ອງການ, ເສດເຈັຍ ຫໍ້ຂຽນພິດຕີກຳຕ່າງໆ, ຖີ່ງເຈັຍ ຫລື ກັບຂະໜາດນ້ອຍສຳລັບໃສ່ເຈັຍ.

ເວລາ: 25 - 30 ນາທີ

ຂັ້ນຕອນກິດຈະກຳ:

1. ຖາມຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມວ່າ: ພວກເຮົາຮູ້ບໍ່ວ່າເຄື່ອງໝາຍ ບວກ ຫລື ລົບ ໝາຍເຖິງ ທັງ?
2. ລະດົມຄວາມຄົດ ແລະ ຍົກຕົວຢ່າງ ພິດຕີກຳທາງບວກ ເຊິ່ງເພີ່ມຄວາມສຸກຂອງເຮົາກັບຜູ້ອື່ນ ແລະ ພິດຕີກຳທາງລົບ ຂໍ້ເຮັດໃຫ້ເຮົາບໍ່ມີຄວາມສຸກກັບຜູ້ອື່ນ (ຕົວຢ່າງ : ພິດຕີກຳທາງບວກລວມເຖິງການຍື່ມ, ການຍົງຍໍສັນລະເສີນຄວາມເປັນມີດ. ພິດຕີກຳທາງລົບລວມເຖິງການເວົ້າດູຖຸກຜູ້ອື່ນການໂຕຕຸງ)
3. ຍ່າຍບັດຫຼື້ນແນມບວກ ຫລື ລົບ ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມແຕ່ລະຄົນລວມທັງສຳ ແລະ ບົກສະຫຼອນສີ. ອະທິບາຍວິທີການຫຼື້ນແນມດັ່ງນີ້:
4. ເລີ່ມຫຼື້ນແນມໂດຍຜູ້ນທີ່ກຸ່ມຈັບເສດເຈັຍ 1 ແຜ່ນ ຈາກ 4 ປົງ ແລະ ອ່ານພິດຕີກຳທີ່ຂຽນຢ່າງເຕັ້ງ, ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຊ່າງມີພິດຕີກຳແບບນີ້ ຈະເຮັດເຄື່ອງໝາຍບວກ ຫລື ລົບ ຕໍ່ພິດຕີກຳຢ່າງເໝາະສົມ ເມື່ອຜູ້ໄດ້ມີເຄື່ອງໝາຍບວກຄົບ 3 ຄັ້ງ ຫລື ເຄື່ອງໝາຍລົບ 3 ຄັ້ງ ໃນແຖວຄູງວັນ ໃຫ້ຜູ້ນັ້ນຍົກມີ ແລະ ເວົ້າສົງດັງງວ່າ: ບວກ ຫລື ລົບ (ອາດມີການທະວີຄູນຜູ້ຊະນະເກີດຂຶ້ນພ້ອມໆກັນຂຶ້ນຢູ່ກັບຈຳນວນບັດຫຼື້ນແນມທີ່ຕ່າງກັນ)
5. ຜູ້ນຳກຸ່ມຄວນຈະກວດສອບວ່າ ບັດຄະແນນເຄື່ອງໝາຍບວກ ຫລື ລົບນັ້ນຖືກ

ແນມ "ຄົມເປັນແນວໄດ"

ຈຸດປະສົງ:

1. ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມສາມາດຈະວິເຄາະກ່ຽວກັບຄຸນລັກສະນະຂອງຄົມໃນສັງຄົມໄດ້
2. ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມສາມາດປະເມີນຄວາມສາມາດ ຫລື ຄວາມເໝາະສົມໃນການຈະຂໍ້ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອຈາກຄົນອື່ນໄດ້.

ອຸປະກອນ:

ຮູບບຸກຄົມຕ່າງໆທຸກອາຊີບ ທຸກລະດັບຂອງສັງຄົມຈາກວາລະສານໜັງສີພິມເຈັຍແຂງຂຽນໝາຍເລກເທິງເຈັຍນ້ອຍໃຫ້ເທົ່າກັບຈຳນວນຂອງຮູບພາບເຈັຍສາແລະບົກສະຫຼອນແສງ.

ເວລາ: 30 ນາທີ

ຂັ້ນຕອນກິດຈະກຳ:

1. ຕັດຮູບອອກຈາກວາລະສານ ຫລື ໜັງສີພິມ ແລະ ຕິດໄວ້ທີ່ເຈັຍແຂງເພື່ອນຳໃຊ້ໄດ້ຫລາຍຄັ້ງຂຽນໝາຍເລກຂອງຮູບນັ້ນໆໄວ້ທາງຫລັງ.
2. ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຄົດຄຸນລັກສະນະຂອງຄົມທີ່ດີ ແລະ ຄຸນລັກສະນະຂອງຄົມທີ່ສາມາດໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອແກ່ຕົນເອງໄດ້ນັ້ນເປັນແນວໄດ້ໃສ່ເຈັຍ.
3. ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຄົດຄຸນລັກສະນະຂອງຄົມທີ່ບໍ່ດີ ແລະ ຄຸນລັກສະນະຂອງທີ່ເອົາປົງບັງຜູ້ອື່ນເປັນແນວໄດ້ໃສ່ເຈັຍ.
4. ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມນັ້ນໆເປັນວົງມິນ ວາງຮູບໄວ້ເຕັ້ງກາງແລ້ວແບ່ງຮູບອອກເປົ້ນພວກຄົມທີ່ຊ່ວຍເຫຼືອເຮົາ ແລະ ຄົມທີ່ເອົາປົງເຮົາ.
5. ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມອະທິບາຍວ່າເປັນຫຍັງເຂົ້າຄົດວ່າຄົມໃນຮູບພາບເປັນຄົມ ຫລື ບໍ່ດີ.
6. ວິທະຍາກອນເປີດການອະທິບາຍກ່ຽວກັບຄະຕິຂອງສັງຄົມຕໍ່ຄົນທີ່ບໍ່ຖືກ

ຢ່າງຜ່ານໄປແລ້ວໃຫ້ຄອຍສັງເກດປະຕິກິລິຍາຂອງໜູ້ທີ່ຢ່າງຕາມມາ.

1. ລະດົມຄວາມຄືດລວມ: ຄຳຖາມ.

1. ໃຫ້ຖາມອາສາສະໝັກທີ່ຂລື້ນເກມວ່າ "ເວລາໄດ້ຍືນສູງຂອງໜູ້ຮູ້ສຶກແນວໃດ?"
2. ເວລາມີສູງບອກເຮົາຫລາຍໆສູງຈະເຮັດແນວໃດແລ້ວ ເລືອກຕັດສິນໃຈໜູ້ສູງໃຜ, ດ້ວຍເຫດໃດ?
3. ການທີກິບີດຕາປົງສະຖານະການໜ້າງໃນຊີວິດຈິງ?

ແນະນຳເພີ່ມເຕີມ:

ຜູ້ນຳກຸ່ມສາມາດໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມເຮັດກິດຈະກຳນີ້ອີກເຫຼືອໜຶ່ງ ໂດຍໃຊ້ອາສາສະໝັກນີ້ອຍກວ່າເກົ່າອາສາສະໝັກຈະມີວິທີການຝ້າໜູ້ທີ່ເຂົ້າໄວ້ວາງວາງໃຈໄດ້ແນວໃດເພື່ອຈະຜ່ານອຸປະສົກໄດ້ງ່າຍ.

ຜູ້ນຳກຸ່ມອາດໃຊ້ຊື່ເກມວ່າ "ຂີ້ຕົວຫລືບໍ່" "ຄົນເປັນແນວໃດ" ຫລື "ອັນຕະລາຍທີ່ເປົ່າປໍ່ເຫັນ" ເປັນກິດຈະກຳຕໍ່ເນື່ອງ.

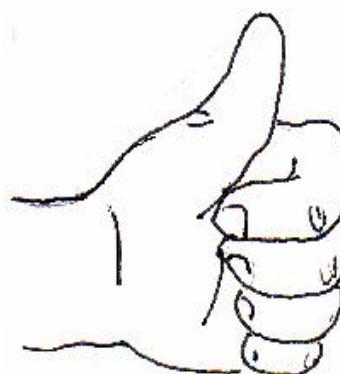
ຕ້ອງ ຫລື ບໍ່ທັງຈຳເປັນກໍໃຫ້ອະທິບາຍຄືນ.

6 ລະດົມຄວາມຄືດລວມ: ຄຳຖາມ.

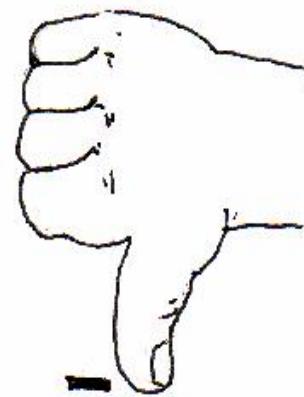
1. ແມ່ນໜ້າຍັງຄື ຄວາມແຕກຕ່າງຕົ້ນຕໍ່ ລະຫວ່າງ ພິດຕິກຳຫາງບວກ ແລະ ພິດຕິກຳຫາງລົບ ?
2. ພິດຕິກຳແບບໃດທີ່ເຮົາພະຍາຍາມເຮັດໃຫ້ຫລາຍຂຶ້ນ, ເປັນຫຍັງ?

ແນະນຳເພີ່ມເຕີມ:

ມີບັດຫລື້ນເກມຕ່າງກັນ 4 ຊະນິດຂຶ້ນຢູ່ກັບຂະໜາດຂອງກຸ່ມການເພີ່ມຈະນວນບັດອາດຈະຈຳເປັນຕ້ອງມີ, ເພື່ອຫລືກລົງການມີຜູ້ຊະນະຫລາຍເກີນໄຊ.

+

ແບບຢ່າງບັດເກມບວກ ຫຼື ລົບ.

ເກມ “ເພື່ອນຂອງຂ້ອຍ”

ຈຸດປະສົງ:

- ເພື່ອໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມບອກໄດ້ເຖິງອິດທີພິນຂອງເພື່ອນ.
- ເພື່ອໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໄດ້ເຝັກຄວາມຄົດວິເຄາະເຖິງຄຳແນະນຳຂອງເພື່ອນ
ກ່ອນທີ່ຈະເຮັດຕາມເພື່ອນ ຫລື ເຮັດຕາມຄຳແນະນຳຂອງເພື່ອນ.

ອຸປະກອນ: ເຊື້ອກຍາວ 2 - 3 ແມ່ນປະມານ 3 ເສັ້ນ, ຜ້າມັດຕາເທົ່າຈຳນວນ
ກຸ່ມຍ່ອຍທີ່ແບ່ງເຈັຍ, ບົກສະຫອນສີ.

ເວລາ : 30ມາທີ

ຂັ້ນຕອນກິດຈະກຳ:

- ແບ່ງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມອອກເປັນກຸ່ມຍ່ອຍ ກຸ່ມລະ 8 - 10 ຄົນ.
- ໃຫ້ແຕ່ລະກຸ່ມສິ່ງຕົວແທນອອກມາຫລືນກິດຈະກຳ ກຸ່ມລະ 1 ຄົນ.
- ເລືອກອາສາສະໜັກ 6 ຄົນເພື່ອເນັ່ງເຊື້ອກຫັງ 3 ເສັ້ນໃນລະດັບຕ່າງໆກັນ
- ໃຫ້ຕົວແທນຂອງແຕ່ລະກຸ່ມທີ່ຈະອອກມາຫລືນເກມແຍກໄປຢູ່ຕ່າງໆຫາກ
(ບໍ່ໃຫ້ໄດ້ຍືນຂໍຕົກລົງໃນກະຕິກາຂອງກຸ່ມ).
- ຕົກລົງກັບສະມາຊີກຸ່ມທີ່ເຫຼືອໄດ້ການນິດຝ່າຍຄ້ານ ແລະ ຝ່າຍສະ
ໜັບສະໜູນເທົ່າງກັນເຊັ່ນມີ 4 ກຸ່ມກໍ່ຈະມີກຸ່ມສະໜັບສະໜູນ 2 ກຸ່ມ
ໂດຍໃນ 2 ກຸ່ມນີ້ຈະຕ້ອງມີຕົວແທນທີ່ອອກໄປເຮັດກິດຈະກຳຢູ່ 1 ກຸ່ມສະ
ເໝີ ແລະ ກຸ່ມຝ່າຍຄ້ານ 2 ກຸ່ມ, ໂດຍກຸ່ມຝ່າຍສະໜັບສະໜູນໃຫ້ບອກ
ຄວາມຈິງແກ່ອາສາສະໜັກທີ່ອອກໄປໜີ້ລື້ນກິດຈະກຳໃຫ້ເຖິງຈຸດໝາຍ
ໄວທີ່ສຸດ, ກຸ່ມຝ່າຍຄ້ານໃຫ້ບອກທິດທາງທີ່ບໍ່ຈິງໃຫ້ອາສາສະໜັກທີ່ໃຫ້
ທາງໃຫ້ຫລາຍທີ່ສຸດ.
- ໃຫ້ອາສາສະໜັກປິດຕາ ແລະ ຢ່າງຜ່ານສິ່ງກິດຂວາງເທົ່ອລະຄົມ ຄົນທີ່

ຍື່ມໃຫ້ເຈົ້າ	ຕົບຕື່ອງເຈົ້າ	ບໍ່ເອົາໃຈໃສ່ເຈົ້າ
ເວົ້າຫລືນກັບເຈົ້າ	ລັກເຕື່ອງເຈົ້າ	ຊວນຫລືນເກມ
ຫົວເຍະເຍົ່ຍເຈົ້າ	ເວົ້າກັບເຈົ້າ	ເວົ້າຂວັນເຈົ້າກັບຜູ້ອື່ນ

ກອດເຈົ້າ	ຂໍຍື່ມເງິນເຈົ້າ	ຊ່ວຍເຫລືອເຈົ້າ
ແບ່ງປັນໃຫ້ເຈົ້າ	ຍື່ມໃຫ້ເຈົ້າ	ເວົ້າໃຫ້ເຈົ້າຂັ້ງກັບບາງ ສົ່ງທີ່ພວກເຂົ້າເຮັດ
ເລົາເລື່ອງມ່ວນ ໃຫ້ເຈົ້າຟັງ	ຊວນສູບຢາ	ຊວນຫລືນເກມ

1. ເຈົ້າຄືດວ່າຄົນທີ່ແຕກຕ່າງໄປຈາກເຈົ້າອາດຈະມີຜົນປະໂຫຍດແນວໃດ
ຕໍ່ເຈົ້າ?

ແນະນຳເພີ່ມຕີມ:

ວິທະຍາກອນຕ້ອງສ້າງບັນຍາກາດເພື່ອຊ່ວຍສິ່ງເສີມຄວາມຈິງໃຈ ແລະ ຄວາມໄວ່ວາງໃຈເພື່ອທີ່ຈະໃຫ້ຜົນຂອງກິດຈະກຳນີ້ອອກມາໄດ້. ວິທະຍາກອນຈະຕ້ອງເນັ້ນສິ່ງທີ່ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຮູ້ໃໝ່ມ່າງ ແກ່ນທີ່ຈະເປີດໄອກາດໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຊອກຫາຂໍ້ທີ່ຈະສະຫັບສະຫນຸນອະຄະຕີ.

ກອດເຈົ້າ	ຍື່ມໃຫ້ເຈົ້າ	ຊວນໜ້າລື້ນແກມ
ບົວຂວັນເລື່ອງຕະຫລິກທີ່ເຈົ້າຫລື້ນ	ຕີ / ທຳລາຍເຈົ້າ	ຮັບຝຶງເຈົ້າເມື່ອເຈົ້າຈຳເປັນຕ້ອງເວົ້າ
ຂໍ້ຂອງໜວານໃຫ້ເຈົ້າ	ຮ້ອງດັງໄສເຈົ້າ	ໃຫ້ ກຽດເຈົ້າ

ຍື່ມໃຫ້ເຈົ້າ	ຂໍຮ້ອງໃຫ້ເຈົ້າຂໍສົ່ງເສບຕິດໃຫ້ພວກເຂົ້າ	ຮ້ອງດັງໄສເຈົ້າ
ບອກຄວາມລັບກັບເຈົ້າ	ຊວນສູ່ບໍ່ຢ່າ	ສະເໜີຢາເສບຕິດຫລື ເຫັນວັນເຈົ້າ
ຂໍ້ເຄື່ອງດົມເຢັນໆໃຫ້ເຈົ້າໃນມື້ອາກາດຮອນ	ຕໍ່ນິເຈົ້າບາງຢ່າງທີ່ພວກເຂົ້າຮັດ	ໃຫ້ກຽດເຈົ້າ

ແນມ “ພະລັງຂອງກຸມ”

ຈຸດປະສົງ: 1. ເພື່ອໃຫ້ທຸກຄົນເຫັນໄດ້ເຖິງພະລັງຂອງກຸມຫລາຍກວ່າພະລັງຂອງຜູ້ດັງວ.

ການຕຽມການ: ອີາເຕື້ອງທີ່ຕຽມມາຢ່າງໜັອຍ 24 ອັນໃສ່ໃນຖົງ, ເຈັຍ ແລະ ສຳດຳກົງມຖົງສອງຖົງ ຫລື ກັບສອງກັບ.

ເວລາ: 15 – 20ນາທີ

ຂັ້ນຕອນກິດຈະກຳ:

- ຂໍອາສາສະມັກ 1 ຫລື 2 ຄົນ ທີ່ຈະເຮັດວຽກຄົນດັງວ ແລະ ອາສາສະມັກທີ່ຈະເຮັດວຽກເປັນກຸມປະມານກຸມໆງາລະ 5 - 6 ຄົນ ຈັດໃຫ້ອາສາສະມັກກຸມ ແລະ ນັ້ງທ່າງກັນ (ບໍ່ສາມາດໄດ້ຍືນກັນໄດ້) ແຈກເຈັຍ ແລະ ສຳດຳໃຫ້ຜູ້ຫົ່ນ.
- ຜູ້ດຳເນີນກິດຈະກຳຈຳຈັບເຕືອງໃນຖົງຍິກຂຶ້ນເທື່ອລະວັນກ່ອນໃສ່ລົງອີກຖົງໜຶ່ງລະຫວ່າງນີ້ໃຫ້ຜູ້ຫົ່ນເປົ້າຊື່ງຍັງບໍ່ໃຫ້ຂຽນ.
- ເມື່ອຄົບທຸກອັນແລວໃຫ້ຜູ້ເຮັດວຽກຄົນດັງວ ແລະ ເຮັດວຽກເປັນກຸມ, ຂົນລາຍການຂອງເຕືອງໃນຖົງທີ່ເຫັນ.
- ເມື່ອເຮັດແລວປູງທຸກລະຫວ່າງຜູ້ທີ່ເຮັດວຽກຄົນດັງວ ແລະ ຫມູ່ທີ່ເຮັດວຽກກຸມວ່າໃຜຈະໄດ້ຫລາຍກວ່າກັນ, ອະທິບາຍ ແລະ ຖອດຖອນບົດຮູນວ່າໄດ້ຫຍົງຈາກເຕັມນີ້.
- ລະດົມຄວາມຄືດລວມ: ຄຳຖາມ
 - ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຮຽນຮູ້ຫຍົງແດ່ກ່ຽວກັບກິດຈະກຳນີ້.
 - ພະລັງຂອງກຸມມີຄວາມສຳຄັນແນວໃດ?
 - ຄວາມຮູ້ໃນກິດຈະກຳນີ້ມີຄວາມສຳຄັນໃນການດຳລົງຊີວິດຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມແນວໃດ? ສາມາດນຳເອົາໄປໃຊ້ໃນຕົນເອງ ແລະ ເພື່ອນຮ່ວມງານ

ແນມ “ຄວາມໝາຍຂອງການເປັນສະມາຊິກ”

ຈຸດປະສົງ: ເພື່ອໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມອະທິບາຍໄດ້ຄວາມໝາຍຂອງການເປັນສະມາຊິກ.

ອຸປະກອນ: ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ

ເວລາ: 40 ນາທີ

ຂັ້ນຕອນກິດຈະກຳ:

- ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຈັບຄູ່ຂອງຕົນເອງຈະຕັ້ງອຸປະກອນບໍ່ຮູ້ເຄີຍຈັກກັນມາກ່ອນ.
- ວິທະຍາກອນແນະນຳວ່າ ໃຫ້ແຕ່ລະຄູ່ຕອບຄຳຖາມ 3 ຂັ້ນນີ້:
 - ເຈົ້າຄືດວ່າ ຄູ່ຂອງຕົນເອງຈະຮູ້ສີກສະບາຍໃຈໄດ້ດີເວລາຢູ່ບໍ່ອນໃດ?
 - ຄູ່ຂອງຕົນເອງຈະຮູ້ສີກສະບາຍໃຈໃນເວລາເຮັດວຽກກຸມໄດແດ່? (ຜູ້ໃຫ້ຮຸ່ນດຽວກັນ, ຮຸ່ນນັ້ອງ).
 - ຄູ່ຂອງຕົນເອງມັກເຮັດວຽກເສີມຫຍົງແດ່?
- ໃຫ້ແຕ່ລະຄູ່ໃຊ້ເວລາ 2 ນາທີເພື່ອຖາມກ
4. ໃຫ້ຄູ່ສະລັບໝາທີ ຫລື ບົດບາດເຮັດຄືກັນ? (ຫັ້ງສອງເປັນຜູ້ທາມ ແລະ ຕອບ
5. ໃຫ້ແຕ່ລະຄົນແນະນຳ ໃຫ້ຜູ້ອື່ນຮູ້ຈັກຄູ່ຂອງຕົນໄດ້ຍັງເນັ້ນສິ່ງທີ່ຕົນໄດ້ຮຽນຮູ້ກັບຄູ່ຂອງຕົນ ແລະ ຕົນເອງ
6. ລະດົມຄວາມຄືດລວມ: ຄຳຖາມ
 - ເປັນຫຍົງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຈຶ່ງຢາກຈະເປັນສະມາຊິກໃນກຸມ? ມີຜົນໃດ ແລະ ສີເສຍຫຍົງແດ່?
 - ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຄືດວ່າ ສິ່ງທີ່ສຳຄັນທີ່ສຸດໃນການຢູ່ຮ່ວມກັນເປັນກຸມແມ່ນຫຍົງ?
 - ຕັ້ງຄຳຖາມເພີ່ມ.
 - ເຈົ້າເຄີຍພົບໃຜທີ່ຄືດວ່າ ຂັ້ນສິ່ງໃດ ແລະ ຢົກທັກຫາຍແຕ່ຄົນນີ້ຂ້າທີ່ຈະຮັບການຫຼັກຫາຍຈາກເຮົາ, ເຈົ້າຮູ້ສີກຢ່າງໃດ?

ແຂງແຮງຄືຂອງເຮັດເປັນກຸ່ມ ?

1. ຖ້າສະມາຊິກຂອງກຸ່ມບາງຄົນບໍ່ຍອມມີສ່ວນຮ່ວມ ຈະມີຜົນກະທົບ
ຕໍ່ສະມາຊິກໃນກຸ່ມແນວໃດ? ແລະ ມີຜົນກະທົບຕໍ່ການສ້າງໜໍຄອຍບໍ່?
2. ມີວິທີການຫຍັງແດ່ທີ່ເຈົ້າສົ່ງເສີມໃຫ້ຜູ້ອື່ນມີສ່ວນຮ່ວມເຕັມທີ່?

ເນື້ອໃນ: ການຈະສ້າງໜໍຄອຍໄດ້ສໍາເລັດນັ້ນຕ້ອງອາໄສຄວາມຮ່ວມມືເພື່ອຄິດຫາ
ວິທີການ, ການສັງເກດວ່າຈະເຮັດແນວໃດຈຶ່ງຈະສໍາເລັດຢ່າງວ່ອກໍຄົກກັບຊື້
ວິດຂອງເຮົາທີ່ຕ້ອງຄິດຢ່າງຮອບຄອບການທີ່ຈະເຮັດສິ່ງໃດສິ່ງໜຶ່ງຄວນມີການ
ບີກສາທາລືກັບໝູ່ທີ່ໄວ້ໃຈ ຫລື ພໍ່ແມ່ຍາດພິນອ້ອງສາກ່ອນ.

ແນະນຳເພີ່ມເຕີມ: ຜັນບໍາກຸ່ມຖາມສະມາຊິກວ່າພວກເຈົ້າເຫັນຄວາມຕ້າຍຄິດກັນລະ
ຫວ່າງການເຮັດວຽກເປັນກຸ່ມກັບການຢູ່ຮ່ວມກັນໃນຊຸມຊົນ ຫລື ສັງຄົມແນວໃດ?

- ຖ້າບຸກຄົນບໍ່ສາມາດມີສ່ວນຮ່ວມໃນສັງຄົມຢ່າງເຕັມທີ່ເພາະຂາດການສຶກ
ສາ, ໂອກາດໃນການເຮັດວຽກຂາດຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ການບໍລິການຫາງ
ສັງຄົມລາວຈະຮູ້ສຶກແນວໃດ?

- ຢາເສບຕິດ ແລະ ເໜັ້ນມີຜົນຜົນກະທົບກັບການດຳລົງຊີວິດຂອງເຮົາ

ແລະ ຜູ້ອື່ນແນວໃດ ?

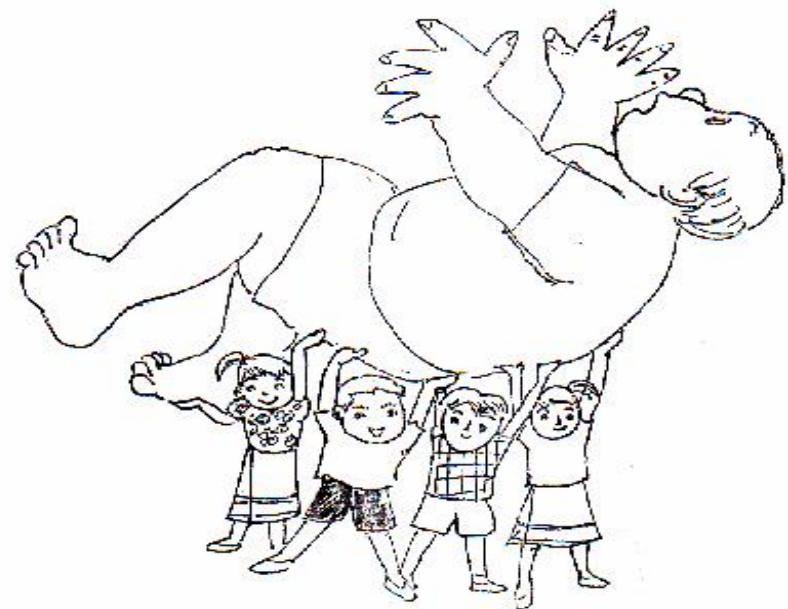
- ຖ້າຮູ້ສຶກບໍ່ພື້ນໃຈມີທີ່ໄດ້ແດ່ທີ່ຈະເຮັດໃຫ້ເຮົາຮູ້ສຶກດີຂຶ້ນ?
- ຊຸມຊົນ ຫລື ສັງຄົມເຮັດໜ້າທີ່ໄດ້ເຕັມທີ່ບໍ່ທ້າໃຊ້ສານເສບຕິດ ຫລື ດື່ມ
ເໜັ້ນ?

ແນວໃດ ?

ແນະນຳເພີ່ມເຕີມ :

ສະຫຼຸບ ແລະ ແນະນຳວ່າກິດຈະກຳງ່າຍງ່ານົມວິເໝາະສົມທີ່ຈະໃຊ້ສະແດ້
ໃຫ້ເຫັນວ່າກຸ່ມນັ້ນມີພະລັງຫລາຍກວ່າບຸກຄົນເພື່ອຈະໄດ້ພະຍາຍາມເຮັດວຽກເປັນ
ກຸ່ມໃຫ້ຫລາຍຂຶ້ນ ເຖິງແນ່ນວ່າການເຮັດວຽກເປັນກຸ່ມໃຊ້ຄວາມອົດທິນ ແລະ ອາ
ຈະໃຊ້ເວລາຍາວກ່ອນຈະຕິກລົງກັນ ຫລື ຕັດສິນໃຈໄດ້ ແຕ່ໂດຍລວມແລ້ວແນ່ນ.
ປະໂຫຍດຫລາຍກວ່າ ອາດຈະໃຊ້ເກມອື່ນທີ່ໃຫ້ບິດຮຽນແບບນິດງວກໍໄດ້ເຊັ່ນໃຫ້
ຫັກໄມ້ຈຶ່ມແຂວ 1 ອັນ ແລະ ຫັກໄມ້ຈຶ່ມແຂວ ຫລາຍໆອັນ ຫລືຜູ້ນຳກິດຈະກຳອາ
ຄິດເກມຂຶ້ນເອງເພື່ອສະແດ້ຂໍຄິດງວກັນນີ້.

ເກມ “ຜູ້ນຳແລະຜູ້ຕາມ”

ຈຸດປະສົງ: 1 ເພື່ອໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມກິດຈະກຳພິຈາລະນາຄວາມຮູ້ສຶກຂອງການເປັນຜູ້ນຳ ແລະ ຜູ້ຕາມ.

ອຸປະກອນ: ຜັນຍາມດັບຕາຄີໃຫ້ມີຈຳນວນພຽງພໍສີເຄື່ອງໜຶ່ງຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມກິດຈະກຳລວມ
ເວລາ: 20 – 30 ນາທີ

ຂັ້ນຕອນກິດຈະກຳ:

- ເລີ່ມກິດຈະກຳໄດ້ຍິ່ງໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມທຸກຄົນຈັບຄູ່ກັນ.
- ແຈກຜັນຍາມດັບຕາໃຫ້ທຸກຄູ່ ອະທິບາຍວ່າທຸກຄູ່ຈະປ່ຽນກັນເປັນຜູ້ຖືກມັດຕາ ເມື່ອຜູ້ນຳຖືກມັດຕາແລ້ວອີກຜູ້ນຳຈະເປັນຜູ້ນຳໄດ້ຈະພາຍ່າງໄປຕາມຜູ້ນຳ, ຜູ້ນຳຈະເປັນຜູ້ບອກຫາງ ແລະ ອະທິບາຍສິ່ງແວດລ້ອມໃຫ້ຜູ້ຕາມເຂົ້າໃຈ ເມື່ອໄດ້ເຄື່ອງເວລາກໍໃຫ້ປ່ຽນກັບຜູ້ຕາມຈະກັບມາເປັນຜູ້ນຳໃຫ້ເວລາທັງໝົດ 15 – 20 ນາທີ.
- ເມື່ອທຸກຄົນເຂົ້າໃຈການຫລັ້ນດີແລ້ວຊີ້ແຈງວ່າເຮົາຈະນຳປະສົບການ ແລະ ຄວາມຮູ້ສຶກຂອງການຫລັ້ນເກມນີ້ມາອະທິບາຍເປັນຍົດຮຽນຮ່ວມກັນ ແລະ ທຸກຄົນຕ້ອງເຄີຍລົບກະຕິກາຢ່າງເຕັ້ງຄັດໃນລະຫວ່າງການຫລັ້ນນັ້ນ.
- ເມື່ອທຸກຄົນກັບມາຮ່ວມກັນແລ້ວແປງກຸ່ມຄົ້ນຄວ້າ 2 ກຸ່ມໂດຍໃຊ້ຄຳຖາມຕໍ່ໄປນີ້:
 - ຜູ້ນຳທີ່ດີມີຄຸນສົມບັດແນວໃດ ?
 - ກຸ່ມຜູ້ນຳຂຽນລົງໃນເຈັຍໃຫຍ່
 - ຜູ້ຕາມທີ່ດີຄວນມີຄຸນສົມບັດແນວໃດ? ກຸ່ມຜູ້ຕາມຂຽນລົງໃນເຈັຍ
 - ແຕ່ລະກຸ່ມນຳສະເໜີ

ເກມ “ການເຮັດວຽກເປັນທຶນ”

ຈຸດປະສົງ:

- ໃຫ້ຮູ້ຈັກເຮັດວຽກເປັນທຶນ ເສຍສະລະ, ໃຫ້ອະໄພ, ມືນັ້ນໃຈນກິລາ
- ໃຫ້ຮູ້ຈັກການຄວບຄຸມອາລີມຄວາມອົດທຶນ.
- ຮູ້ຈັກປະມານຕົນເອງ ແລະ ມີຄວາມຄິດສ້າງສັນ.

ອຸປະກອນ: ກັບໄມ້ຂີດໄຟກັບນ້ອຍກຸ່ມລະ 1 ກັບ.

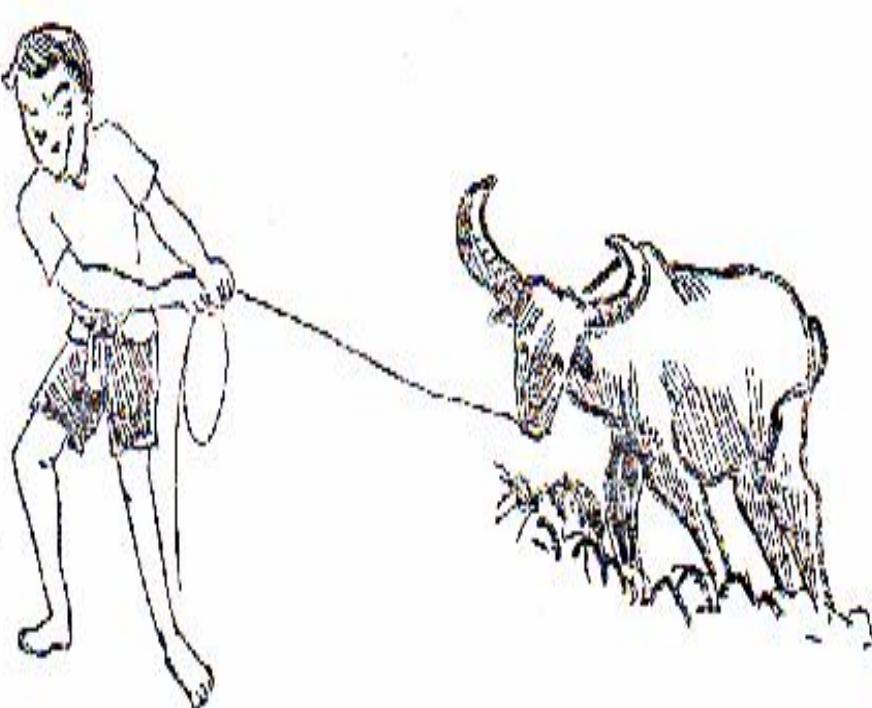
ແຜ່ນໄມ້ ຫລື ແຜ່ນແປຮູບສື່ຫລູ່ມະຂະໜາດ 10X10 ຂມ 1 ແຜ່ນ, 6 x 6 1 ແຜ່ນ(ຕໍ່ກຸ່ມ), ສະກັບອດ.

ເວລາ: 40 ນາທີ

ຂັ້ນຕອນກິດຈະກຳ:

- ແບ່ງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມອອກເປັນກຸ່ມ
- ໃຫ້ສະມາຊີກທຸກຄົນຈັບເອົາໄມ້ຂີດໄຟໃນກັບຊ່ວຍກັນຄິດ, ວາງແຜ່ນ ແລະ ສ້າງເປັນທໍຄອຍ, ໄມ້ຂີດໄຟຈະວາງແບບໃດກໍໄດ້ ຫລື ຮູບທີ່ຍັງກ່າວ່າໄດ້ໃຫ້ທີ່ສຸດໄດ້ວາງລົງແຜ່ນໄມ້ທີ່ກຳນົດໄວ້.
- ກຸ່ມທີ່ສ້າງໄມ້ຂີດໄຟສູງກວ່າໜູ່ໃນເວລາທີ່ກຳນົດແມ່ນຊະນະ.
- ລະດິມຄວາມຄິດລວມ.
- ຄວາມສຳເລັດທີ່ເກີດຂຶ້ນນັ້ນ ເປັນຫຍັງທີມຂອງຕົນເອງຈຶ່ງຊະນະ?
- ເຈົ້າຮູ້ສຶກແນວໄດ້ກັບການເຮັດວຽກເປັນກຸ່ມ
- ຄົນໃນກຸ່ມຮູ້ສຶກໃຈ ຫລື ບໍ່, ເຈົ້າໄດ້ຮັດສຸດຄວາມສາມາດແລ້ວບໍ່?
- ຈະເຮັດແນວໄດ້ເພື່ອສາມາດ? ໃຊ້ຄວາມສາມາດທີ່ເຮົາມີໃຫ້ໝົດ?
- ມີຂີດເຂົ້າເສຍຫຍັງແດ່ໃນການເຮັດວຽກເປັນກຸ່ມ?
- ເຈົ້າຄິດວ່າຈະສ້າງທີ່ຄອຍຄົນດູວໃນເວລາທີ່ກຳນົດໄດ້ບໍ່ທີ່ໄດ້ມັນຈ

1. ສະໜັບສະໜູນແລະ ສ້າງໃຫ້ສະມາຊຸກວຸ່ມພັດທະນາທຳກສະການເປັນຜົນໆນຳໃຫ້ຫລາຍຂຶ້ນ.

5. ລະດົມຄວາມຄິດລວມ:
 - 1 ຮູ້ສຶກແນວໄດ້ເມື່ອມີຜູ້ນຳ
 3. ໃນຂະນະທີ່ເປັນຜູ້ນຳເມື່ອຮູ້ສຶກວ່າໝູ່ຢ້ານ ແລະ ບໍ່ແນວໃຈເຈົ້າຈະເຮັດແນວໄດ?
 4. ໃນຂະນະທີ່ເປັນຜູ້ນຳເຈົ້າຄິດວ່າຜູ້ຕາມຄວນຈະເຮັດແນວໄດ?
 5. ໃນຂະນະທີ່ເປັນຜູ້ຕາມເມື່ອມີຄວາມຮູ້ສຶກບໍ່ແນວໃຈຄວນເຮັດແນວໄດ
 6. ຮູ້ສຶກແນວໄດໃນຂະນະທີ່ເປັນຜູ້ຕາມ.?

ແນະນຳເພີ່ມເຕີມ : ເນັ້ນໍາທີ່ດີອາດມີຄຸນລັກສະນະຫັງສິ່ງເບີລໍານິນໍາຄື:

2. ສັງຄວາມຮູ້ສຶກແລະຄວາມຕ້ອງການເຮັດວຽກເປັນຄຸນນະທຳໄດ້ລະຫວ່າງ
ຜູ້ນຳ ແລະ ຜູ້ຕາມ.
 3. ໄຈກວ້າງ, ຮັບຝັງຜູ້ອື່ນ, ເປີດໂອກາດໃຫ້ຖາມ, ເບິ່ງແຍງ ແລະ ເຂົ້າໃຈ
ຄວາມ ຮູ້ສຶກຂອງຜູ້ຮ່ວມວຽກ, ຄອຍໃຫ້ກຳລັງໃຈ ແລະ ຂໍແນະນຳ.
 4. ສະບັບສະໜູນໃຫ້ມີການສັລະນາ 2 ຫາງສະເໜີ.
 5. ຕ້ອງເປັນຄົນຮູ້ຈັກຈຸດດີ, ຈຸດອ່ອນຂອງຕົນເອງ ແລະ ພ້ອມຈະພິຈາລະນ
ປັບປຸງ.
 6. ໃຫ້ເຂົ້າໃຈລັກສະນະຄວາມສຳພັນຂອງຕົນຕໍ່ສະມາຊິກກຸ່ມ ແລະ ຜູ້ກ່ວວ
ຂອງອື່ນໆ ເພື່ອປະຕິບັດຕົນໃຫ້ຖືກວາຕ້ອງເໝາະສົມ ແລະ ສາມາດສ້າງ
ຄວາມສຳພັນງ່າຍດາຍແລະດີຂຶ້ນ.
 7. ສາມາດສ້າງໃຫ້ເກີດການຮຽນຮູ້ທີ່ດີໃນໝູ່ຄະນະ.
 8. ຕ້ອງມີທັກສະໃນການຕັດສິນໃຈ ໃນການຕັ້ງເປົ້າໝາຍ ແລະ ການແກ້
ບັນຫາ.
 9. ຕ້ອງມີທັກສະໃນການຈັດການ, ການໃຊ້ຂັບພະຍາກອນມະນຸດແລະວັດ
ຖຸຢ່າງມີປະສິດທິພາບ.

